

ීද බුඩස්ට්" The Buddhist

Content - පටුන

	——— Page
අනගාරික ධර්මපාලතුමා ජාතික වීරයෙකි - කතුවැකිය - පුධාන සංස්කාරක	01
මිහිඳු හිමියෝ සංඝ ශාසනය ස්ථාපිත කළහ - ආචාර්ය සිරිපාල මාදුවගේ	02
සිල්වතුන්ට දෙවියන්ගේද නමස්කාරය ලැබේ - ගලගෙදර රතන වංශ හිමි	05
පොසොන් පොහෝ දින මිහිඳු මාහිමි දෙසු චුල්ල හත්වී පදෙපම සූතුය - ආර්.එස්. ජයරත්න	07
බෞද්ධ පුරුෂාර්ථ පිළිබඳ විමසුමක් - ආචාර්ය වාව්වේ ධම්මරක්ඛිත හිමි	11
පස්වග මහණුන්ගේ ධර්මදූත සේවාව - බෝදාගම සීලවිමල හිමි	14
කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ පුවෘත්ති	16
අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් පුවත් අතිරේකය	18
Editorial - Editor-in-Chief	19
The mind - Dharma Kaviraj	20
Conservation and Restoration of Anuradhapura Jaya Sri Maha Bodhi Shrine -	
Deshamanaya K.H.J. Wijayadasa	21
MOMENTS - Chandra Wickramasinghe	24
ADVENT OF ARAHAT MAHINDA - Florence Wijemana	25
BUDDHIST SOCIAL PHILOSOPHY	26
Rabindranath Tagore - Anagarika Dharmapala	27
Events of the YMBA	28
India as Source and Inspiration:Dharmapala's Vision of India -	
Emeritus Professor K.N.O. Dharmadasa	30
YMBA News	32

President - Deshabandhu Tilak de Zoysa

Vice Presidents - Mr. Maddumage Ariyaratne, Mr. Kusumabandu Samarawickrama, Mr. Nalin J Abeyesekere,

Mr. Anura Serasingha, Major W. M. Weerasooriya

Hony. Gen. Secretary - Mr. Mahendra Jayasekera

Hony.Treasurer - Mr. Prasantha Abeykoon

Address - Colombo YMBA, No 70 , D.S. Senanayake Mawatha, Colombo 8, Srilanka.

Phone +9411-2695598 +9411-2682397

+9411-2695786 +9411-2682398 +9411-2698083

Fax +9411-2682397

Website www.ymba-colombo.org **Email** ymbacolombo@sltnet.lk

Facebook www.facebook.com/ymba.org

කංචුක නිර්මාණය : කුසුමබන්දු සමරවිකුම

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ උප සභාපති හා ද බුඩිස්ට් සඟරාවේ සහකාර සංස්කාරක

Cover Design: Kusumabandu Samarawickrama

Vice President & Assistant Editor, The Buddhist Magazine, YMBA Colombo

Design & Layout by ANCL Publication Dept. **Printed by** ANCL, No.35, Lakehouse, Colombo 10.

ද බුඩිස්ට් / The Buddhist

<mark>2018 - අගෝ</mark>ස්තු

The Buddhist

ආරම්භය 1888

පුධාන සංස්කාරක - සුනිල් එස්. සිරිසේන සංස්කාරක - පියදුස වත්තේගම සහකාර සංස්කාරක - කුසුමබන්දු සමරවිකුම

කලාපය - CXXXVIII

බුද්ධ වර්ෂ 2562

අගෝස්තු

කු.ව - 2018

අංක - 02

∽ කතුවැකිය ∼

අනගාරික ධර්මපාලතුමා ජාතික වීරයෙකි

1864 සැප්තැම්බර් 17 වැනි දින උපත ලද අනගාරික ධර්මපාලතුමාගේ 154 වැනි සමරු සංවත්සරය උදෙසා කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය ද අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් ද නොයෙකුත් කියාකාරකම්වල යේදීමට කටයුතු සම්පාදනය කරමින් සිටින මොහොතක ය මෙම කතුවැකිය සටහන් කරනුයේ.

වයස අවුරුදු 14 ක දරුවෙකුව සිටිය දී මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමිපාණන්ගේ ඇසුර මඟින් ඕල්කොට් මැතිතුමන් හා බ්ලැවැට්ස්කි මැතිනියන් සමග සමීප සම්බන්ධයක් පවත්වා ගැන්මට උත්සුක වූ ඩේවිඩ් හේවාවිතාරණ දරුවාගේ ආකල්ප සිතුම් පැතුම් සහ ආගමික පුබෝධය ඒ ඇසුරින් කුම කුමයෙන් වර්ධනය වන්නට පටන් ගත්තේ ය. පසුව පරම විඥුනාර්ථ සමාගමේ කිුිිියාකාරිකයකු වූ එතුමා 1886 දී බුහ්මචාරී ජිවිතයක් ගත කිරීමට දෙමාපියන්ගෙන් අවසර පැතී ය. කරෝලිස් හේවාවිතාරණ මැතිතුමා මේ පිළිබඳ හික්කඩුවේ ශී සුමංගල හිමියන් විමසා බලා සිය පුතණුවන්ට ඒ සඳහා අවසර ලබා දුනි. 1886 දී ලෙඩ්බීටර් මැතිතුමා සමඟ ලංකාවට සැපැත් වූ ඕල්කොට් මැතිතුමා බෞද්ධ පාසල් ආරම්භ කිරීම සඳහා මුදල් එකතු කිරීමට රට වටා යාමේ වහාපාරයක් ආරම්භ කළ නමුත් ඒ සඳහා කිසිවකු ඉදිරිපත් නොවුයෙන් ඒ කාර්යය භාර ගත්තේ ද හේවාවිතාරණ තරුණයා ය. එය ඉතා දුෂ්කර කාර්යයක් විය. එනමුද ධෛර්යය සම්පන්නව ඒ කාර්යයේ නියුක්ත වන්නට එතුමාට ශක්තිය තිබිණි.

විදෙපාදය පිරිවෙනේ ශිල්ප හදාරමින් සිටි ජපන් ජාතික භික්ෂුන් වහන්සේ නමක් සමඟ බුද්ධගයාවට පිටත් ව ගිය ධර්මපාලතුමාට එහි ශෝචනීය තත්ත්වය දැක ගන්නට ලැබිණි. ගිරි මහන්තා නැමැති ශිව භක්තිකයා යටතේ ශිව දේවාලයක් බවට පත් ව තිබු බුද්ධගයාවේ ශෝචනීය තත්ත්වය දුටු එතුමෝ 1891 මාර්තු 31 වෙනි දින කොළඹට පැමිණ සුමංගල හිමියන්ට මේ තත්ත්වය පැහැදිලි කර සිටිය හ. කෙසේ හෝ තමා සතු වු අපුතිහත ධෛර්යය නිසාම පසුව බුද්ධගයාව බේරා ගැන්මට එතුමාට හැකියාව ලැබිණ.

1915 සිංහල මුස්ලිම් කෝලාහලයෙන් පුයෝජන ගත් බුතානා පාලකයන් මෙරට සිංහල නායකයන් රැසක් සමඟ එවකට ඉන්දියාවේ ධර්ම පුචාරක කටයුතුවල නියුක්තව සිටි ධර්මපාලතුමා ද සිර භාරයට ගන්නා ලෙස නියෝග කර නිබිණ. එතුමා සිරහාරයට ගැන්මට ගිය මුතානා පොලිස් නිලධාරියා එතුමා කෙරේ පැහැදී බන්ධනාගාර ගත නොකොට 1915 සිට 1922 දක්වා නිවාස අඩස්සියේ තැබී ය. අමදාප වාපාරයේ කියාකාරී නායකයකු වු එතුමා සුරාපානය නිර්දය ලෙස විවේචනය කළ අතර සතුන් මැරීම ගවමස් අනුභවය වසල කියාවක් ලෙසින් සලකා පරිභව කළේ ය.

ධර්මපාලතුමාගේ ධර්ම පුචාරක කටයුතුවලට සහාය පළ කළ බොහෝමයක් පුභුවරුන් භාවිතා කළ බරසාර භාෂාව වෙනුවට එතුමා තෝරා ගත්තේ සරළ සිංහල සහ ඉංගිුසි භාවිතයයි. බොහෝවිට එතුමාගේ පුකාශ දැඩි ලෙස ජනතාවට දැනුනේ ඒ නිසා විය යුතු ය. 1893 දී ඇමරිකාවේ විකාගෝ නුවර දෂ්ටි සම්මේලනය අමතා එතුමා කළ කථාව ජාතාන්තර බෞද්ධ පුබෝධයේ හැරවුම් ලක්ෂයක් සටහන් කළා කීවොත් එය නිවැරදි ය.

බුද්ධගයාව බේරාගැනීමේ සටන හුදු අාගමික සටනක් පමණක් නොවී ය. එය ජාතික පුබෝධය ඇති කරන්නක් ද වුයේ ය. "සිංහල බෞද්ධයා" පුවත්පත හරහා එතුමා විසින් සඳහන් කරන්නට යෙදුණු "සිංහලයිනි නැගිට්ව්, බුද්ධගයාව බේරා ගනිව්" යන අභීත නාදය සමස්ත ජාතියේ ම හදවතට වැදුණු සටන් පාඨයක් විය. විදේශ රටක, බලසම්පන්න බුතානා අධිරාජායට අභියෝගයක් වෙමින් එතුමා විසින් ඉටු කරන ලද කාර්ය භාරය මෙරට බෞද්ධයන්ට හොඳ පාඩම කි.

මේ වන විට සිංහල බෞද්ධ සමාජය බරපතල අභියෝග රාශියකට මුහුණ දී සිටී. මේ තත්ත්වය තේරුම් නොගත් බෞද්ධ ජනතාවෝ බොදු ආකල්පවලින් බැහැර වෙමින්, ආර්ථික වශයෙන් දුර්වල ස්ථානයකට ඇද වැටෙමින් අඩුවෙමින් යන ජන අනුපාතයකට උරුමකම් කියමින් සිටි ය හ.

අද ලංකාවේ උතුරු නැගෙනහිර පුදේශවල ඓතිහාසික ආගමික ස්ථාන අමු අමුවේ විනාශ වෙමින් පවතී. ඒවා ආරක්ෂා කර ගැන්මට රජයට හෝ පුරාවිදාහ දෙපාර්තමේන්තුවට හැකියාවක් නැත. නිදහසට කරුණු පමණක් ඉදිරිපත් කරනු දක්නට ලැබේ. ධර්මපාල මැතිඳුන් වැනි ශක්තිමත් බෞද්ධ නායකයන්ගේ අවශාතාවය අද අන් කවරදාටත් වඩා අවශාව ඇත්තේ එබැවිනි.

පෘතුගීසි පාලන සමයේ පටන් මුහුදුබඩ පුදේශවල ජනතාවගේ දරුවන් බලහත්කාරයෙන් භෞතිස්ම කරන ලදී. එය නීතියක් බවට පත් කරගෙන තිබූ අතර බොහෝ බෞද්ධ දරුවන් සඳහා නම් යෝජනා කරන ලද්දේ කුිස්තියානි පල්ලිය විසිනි.

අද එසේ නොවන නමුත් බෞද්ධයන් වශයෙන් තමන්ගේ දරුවනට බෞද්ධ සමාජ සාරධර්ම ඉගැන්වීමට බෞද්ධ සමාජ පරිසරයක අධාාපනය ලබාදීමට උත්සුක වන දෙමාපියන් කී දෙනෙක් සිටිත් ද? බෞද්ධයන්ට පුශ්න ඇති වූ විට හෝ ඇතිවෙමින් පවතින විට හඬක් නැගිය හැකි බෞද්ධ පිරිසක් හෝ පුබල බෞද්ධ සංවිධාන හෝ අප රටේ තිබෙනවා ද යන්න පුශ්නයකි. ධර්මපාලතුමාගේ කාලයටත් වඩා අද අපගේ බෞද්ධ ජනතාවට පුශ්න තිබේ. බෞද්ධ අයිතිය පිළිබඳ පුසිද්ධියේ පුශ්න කිරීමට ඉදිරිපත් වන්නන් අල්ප ය. මන්ද යත් රාජ උදහසට ලක් වේ ය යන බියෙනි. නොඑසේ නම් ජාතිවාදි ලේබලය අලවා පසෙකට කර දැමීමට ඇති හැකියාව නිසාවෙනි.

ජීවිතයේ අවසාන කාලයේ දී "සිරි දේවමිත්ත ධර්මපාල" නමින් පැවිදි බව ලබා සිටිමින් 1933 අපේල් 29 වන දින අපවත් වූ එතුමා ජාතික වීරවරයකු ලෙස ඉතිහාසයට එක් වෙයි.

අප රට වර්තමානයේ පත්ව තිබෙන තත්ත්වය සමාලෝචනය කරමින් එතුමාගේ 154 වැනි ජන්ම සංවත්සරය සමරන මේ මොහොතේ උන්වහන්සේගේ කාහල නාදය මෙසේ සටහන් කරමු.

"නැගී සිටින්න අවදිවන්න, සමගිවන්න, පුණාවන්ත භාවයේ හා සාමයේ බල සේනාවට එක්වන්න. පාජී මරසෙන් පරදවන්න"

> සුනිල් එස්. සිරිසේන පුධාන සංස්කාරක

මිහිඳු හිමියෝ සංස ශාසනය ස්වාපිත කළහ

ම්න්දාගමනය පිළිබඳ පුවත මහාවංශ, දීපවංශ, සමන්තපාසාදිකා, රාජාවලි, නිකාය සංගුහ ආදී නොයෙක් ගුන්ථයන් හි සඳහන් වෙයි. වර්ෂය ඇතැමක මඳ වශයෙන් වෙනස් වුව ද සියලුම ඓතිහාසික සටහන් අනුව දෙවනපැතිස් මහ රජු කල කිුස්තු වර්ෂයෙන් තුන්වන සියවසේ දී මිහිඳු හිමි ගමන පිළිබඳ පුරාවෘත්තය පැහැදිලි වෙයි.

මහින්දාගමනයට පෙර ලංකාවාසීන් බෞද්ධාගම ගැන දැන සිටි බවත්, මිහිඳු හිමියන්ගෙන් සිදුවූයේ සංඝ ශාසනය ස්ථාපිත කිරීම බවත් කියැවෙයි.

බුද්ධත්වයෙන් නවවැනි දුරුතු මස පුන් පොහෝ දින බුදුරදහු මෙරටට වැඩ යක්ෂයන් දමනය කොට සුමන දෙව් පිරිසට ධර්මය දෙසුහ. සේවාන් වූ සුමන දෙව් රජ බුදුරජුන්ගෙන් ලබාගත් කේශ ධාතු නිදන් කොට මියුගුණ සෑය කළහ. බුද්ධත්වයෙන් පස්වැනි වස බුදුරජ මෙහි වැඩියහ. චූලෝදර, මහෝදර නා රජුන් පුමුඛ අසූ කෙළක් නාගයෝ සරණ ශීලයෙහි පිහිටියහ. බුද්ධත්වයෙන් අටවන වස මණිඅක්ඛිත නා රජු ඇරයුමින් වැඩ, සුමන කුටයෙහි සිරිපතුල තැබුහ. යළි අනුරපුර නොයෙක් තැන්හි වැඩි අතර, ඒ තැන්හි ජනයා ද බුදුහාමුදුරුවන් කෙරෙහි පැහැදෙන්නට ඇත.

බුදුරදුන්ගේ ලංකා ගමන් හා පුතිඵල ආදී විස්තර මහාවංශ, දීපවංශ, සමන්තපාසාදිකා ආදී ගුන්ථයන්හි සඳහන් වෙයි. තුිපිටකයේ නොපෙනේ. තිපිටකයේ ලක්දිව දෙසු දහම් සියල්ලම අඩංගු නොවන්නට ඇත. වංශකතා ගත මේ තොරතුරු මහින්දාගමනයට පෙර මෙරට බෞද්ධ තත්ත්වය පිළිබඳ කිසියම් අවබෝධයක් ගෙන දෙන්නේය.

බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසු සරභු තෙරුන් බුදුරදුන්ගේ අකු ධාතුව රැගෙන ලංකාවට වැඩි බව මහාවංශය පවසයි. එසේ නම් පුාග් බෞද්ධ සමයේ බුද්ධ ශුාවකයන් ද ලක්දිවට වැඩි බව පෙන්වයි. වංශ කථා අතිශයෝක්ති වර්ණනා ඉවත් කළ විට යම් සතායක් දැකිය හැකිය. භික්ෂූන් ස්වල්ප දෙනකු හෝ එකල ලක්දිව සිටි බවත් බෞද්ධ චෙතායයක් ගොඩනංවන ලද බවත් කීමට හැකිය.

බුදුරදුන්ගේ කේශධාතු නිදන් කොට ගිරිහඬු සෑය කළ බැව් අදහසකි. පුථම ද්වේවාචික උපාසකවරුන් විසින් මෙලෙස ගිරිහඬු සෑය කළ බැව් පිළිගැනෙන කල පුාග් බෞද්ධ යුගය බෞද්ධයන් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාදෙයි.

පුාග් බෞද්ධ යුගය මෙරට ආගම් හා ආයතනවලින් පිරී පැවතිණි.

රාජකීය ආසියාතික සමිතියේ සඟරාවක මේ පිළිබඳ අගතා තොරතුරු පරණවිතාන මහතා සපයයි. පණ්ඩුකාභය රජු කල "මිස්දිටුවත්" යැයි හැඳින්වූයේ කවරහුදැයි (පන්සියයක් මිතාහ දෘෂ්ටීත් තුළ ම.ව. 10 හි) යන්න සැලකිල්ලට ගත යුත්තකි.

මොවුහු බෞද්ධ ආගමික අදහස්වලට විපක්ෂ වූ පිරිසකැයි සිතීමට ඉඩ නැද්ද ? දඹිදිව පැවති සෑම ආගමක්ම පාතේ මෙරට එකල පැවති බව පිළිගැතේ නම් වැදගත් වූ ද, පුසිද්ධ වූ ද, බෞද්ධාගම ගැන මෙරටවාසීන් නොදැන සිටින්නට තේතු නැතැයි පිළිගත යුතුය.

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය සිදු වූ
දිනයේ දී හෝ ඊට ආසන්න දිනයක
දී විවිධ පිරිස් ඉන්දියාවේ පැවැති බෞද්ධාගම ගැන දැන සිටින්නට ඇත. පුාග් බෞද්ධ යුගයේ ශුමණයන් වශයෙන් හැඳින්වූයේ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාවත් ද? "ශුමණ" යන්න භික්ෂූන් වහන්සේලාට ද භාවිතා කරනු ස්වභාවයයි.

මෙරට පැමිණි විදේශිකයන් ගැන සලකා බලන විට ද බුදුසමය මෙහි දැන ගැනීමට නොයෙක් අවස්ථා ඇති වූ බැව් පෙනේ. භද්දකච්ඡායනා ශාකා කුමරිය ද මෙහි පැමිණියේ පරිබුාජක වේශයෙනි. ඇය සමග එකල තවත් කුමරියන් තිස්දෙනකු පැමිණි බවත් සඳහන් වේ. ඇය ශාකා කුල කුමරියක වීමත් බුදුරදුන්ගේ ඥතියකු වීමත් පුවෘජා වෙසින් පැමිණීමත් ගැන සැලකිය යුතුය. පැවීදි වෙස යන්න මෙහෙණියක සේ යයි අනුමාන කිරීමට ද පුළුවන. විජය පිරිස අතර බෞද්ධයන් ද සිටියේ යයි කීමට ඉඩ ඇත. අශෝක රජුගේ සමාජ අභිවෘද්ධි කටයුතුවලට ලංකාව ද හවුල් වූ නිසා අශෝක බෞද්ධ කටයුතු ගැන ලංකාවාසීනට කියන්නට ඇත. මිහිඳු හිමියන් දෙසු පුථම ධර්ම දේශතාවේ දී අති විශාල පිරිසක් බුදුසමය වැළඳගත් බව කියැවේ. කලක් තිස්සේ වැඩෙමින් ආ ආගමික අදහස්වලට අනුකූලතාවයක් දක්නා ආගමක් පැවැතීම නිසා එසේ වී යැයි සිතිය හැකිය.

බුදු සසුන ඇරඹුණු පසු ඊට පෙර මෙහි සිටි ඇතැම් දෙවි දේවතාවුන් බෞද්ධ ගණයට ඇතුළත් කරගත් බව පෙනේ. බුදුසමය වැළඳ ගැනීමෙන් පසු ද සිංහලයෝ පෙර සේම තමන්ගේ හිතවත් දේවතාවුන් පිදුවෝය. එහෙත් බෞද්ධයන් බැවින් ඔවුහු අබෞද්ධ දෙවියකු අදහන්නට අකැමැති වූහ. එහෙයින් ඔවුහු මේ දෙවි දේවතාවුන් බෞද්ධයන් කොට සුමන දිවා රාජයාට කළාක් මෙන් ඔවුන් තත්ත්වයෙන් උසස් කළෝය.

මිහිඳු හිමියන්ට පෙර ලංකාවාසීන් බෞද්ධාගම ගැන දැන සිටින්නට ඇති බව පැහැදිලි නමුත් ස්ථාවර සංවිධානාත්මක නිශ්චිත ආගමක් හැටියට ගැනෙන්නට භික්ෂූන් සිටින්නට නැත. ඒ නිසා බෞද්ධ ආගමික ගොඩනැගිලි නොවන්නට ද ඇත. බුදුසමය ගැන දත් දෙවනපෑතිස් රජුගේ ඇරයුමෙන් ම අශෝක රජු විසින් මිහිඳු හිමි වැඩමවන ලදැයි ද යම් විටෙක සිතිය හැකිය. මිහිඳු හිමි මෙහි වැඩියේ බෞද්ධ තත්ත්වයක් ඇති කිරීමට නොව සංඝ ශාසනය ස්ථාවර කිරීමටය.

මිහිඳු හිමියන්ට පෙර ලංකාවාසීන් බෞද්ධාගම ගැන දැන සිටින්නට ඇති බව පැහැදිලි නමුත් ස්ථාවර සංවිධානාත්මක නිශ්චිත ආගමක් හැටියට ගැනෙන්නට භික්ෂූන් සිටින්නට නැත. ඒ නිසා බෞද්ධ ආගමික ගොඩනැගිලි නොවන්නට ද ඇත.

> බුදුසමය පැමිණීමට පෙරාතුව ශී් ලංකාද්වීපයේ කුමානුකූලව මනාව සැකසුණු පුබල ආගම් කිසිවක් නොවූ බව පැහැදිලිය. විජයාගමනයේ සිට මහින්දාගමනය තෙක් වූ දීර්ඝ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ජනතාව අතර යම් යම් ඇදහිලි අපුමාණව පවතින්නට ඇත.

විජය රජුගේ පැමිණීම සිටම ලංකාවේ බුාහ්මණයන් විසූ බවට විවිධ සාක්ෂි පවතී. උපතිස්ස බමුණු තෙමේ විජය රජුගේ පුරෝහිත තනතුර දැරු අතර රාජා පාලනය පිළිබඳව ද කලක් වගකීම ඉසිලූවෙකි. පණ්ඩුකාභය කුමරු අකුරු උගත්තේ පණ්ඩුල නම් බාහ්මණයාගෙනි. ඔහුගේ පුත් චන්ද බමුණා පණ්ඩුකාභය රජුගේ පුරෝහිත විය. පණ්ඩුකාභය රජතුමා බමුණන් උදෙසා ගෙවල් ශාලාවන් ඉදි කළේය. අරිට්ඨ ඇමැති සමග දඹදිව ගිය පිරිසේ බමුණෙක් ද විය. සංඝ මිත්තා තෙරණිය බෝධිය ගෙන ඒමේ දී අතරමග තිවක්ක බමුණා වැදගත් තැන් ගනී. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ මහාවිහාර සීමා ලකුණු කිරීමේදී දියවස් බමුණාගේ දේවාලයට ගියේ ය. බුාහ්මණ ආගමේ දක්තා බිලි පූජා, නැකැත් කෙළි, ලිංග වන්දතා ආදිය ජනතාව අතර විය.

ජෝතිය, ගිරි, කුම්භාණ්ඩ යන තිසණ්ඨයන් ගැන තොරතුරු සඳහන් වේ. ඒ ජෛත ආගමිකයෝය. ආජීවක, පරිබාජක, තාපස, පාෂාණික ආදී විවිධ ආගමික කොටස් වූහ. යක්ෂ ඇදහිල්ල විය. චිත්තරාජ, කාලවේල පණ්ඩුකාභය රජ සමයේ පුකට යක්ෂයෝ දෙදෙනෙකි.

වාලවාමුබී නාග ඇදහීම,
ගුහයන් ඇදහීම ආදී බොහෝ
ඇදැහිලි විය. කවර ආගම්
ඇදහිලි විශ්වාස පැවතිය
ද එකක්වත් කුමානුකුල,
සංවිධානාත්මක ස්වරූපයෙන්
වූයේ නැත. බුදුදහම ගැන
දැන සිටි පිරිසකට කුමානුකූල
පිළිවෙළක් ඇති බුදුසමය
වටහාදීම පහසුවන්නට ඇත.
මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ
වඩින කාලය වන විට කුමානුකූල,
සංවිධානාත්මක, විධිමත් වාහයකිත්
යුත් ආගමක් නොවීම බුදුදහම
ඉක්මනින් ජනතාව අතරට පත්වීමට

ද හේතු විය. තුන්වන ධර්ම සංඝායනාව අවසන් වන තෙක් නම මාසය පුරාම ඊට සවන් දී සිටි ධර්මාශෝක අධිරාජයෝ මොග්ගලීපුත්තතිස්ස මහරහතන් වහන්සේට "ස්වාමීනී දැන් සම්බුදු දහම තිරවුල්ය. විනය සුපිරිසිදුය. ලෝ වැස්සන්ගේ හිත සුව පිණිස තවත් ශාසනික ඉදිරි පියවරක් ගත යුතු බව මාගේ හැඟීමයි. ලෝ වැසියෝ සදහම් පිපාසයෙන් පෙළෙති. දැනට ජම්බුද්වීපයෙහි මගධ, කාසි, කෝසල, අංග, වජ්ජි, මල්ල, මත්සා, කුරු සහ අවන්ති යන දේශයන්හි පමණක් පවත්නා අප තථාගතයන් වහන්සේගේ ශී සද්ධර්මය ඉන් ඔබ්බට ද වාාප්ත කළ යුතුව ඇත්තේය.

යෝජනාව ගැන ඔබ වහන්සේගේ අවධානය යොමු වේවායි" යි පවසා සිටියහ.

"මහ රජතුමනි පුතාන්ත රටවල බුදු සසුන පිහිටුවීම මොන තරම් අගතේ ද? මාගේ පරමාර්ථය ද ඒ මගින් ඉෂ්ට වන්නේය" යි ස්ථවිරයෝ පස්වනක් පුීතියෙන් යුතුව වදාළ

මොග්ගලීපුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේ අනාගතයෙහි සම්බුද්ධ ශාසනය පිහිටන්නේ කොහිදැයි බැලූහ. පුතාන්ත ජනපදවල සසුන මනාව පිහිටවන බව දැන කාශ්මීර, ගන්ධාර, මහිංසක, මණ්ඩලය ආදී රටවලට සසුන පිහිටුවීමට පස්නම බැගින් යැවුහ. ශාසනය ස්ථාවර කිරීමේලා ඒ රටේ ම උපන් දරුවකු මහණ, උපසම්පදාව ලැබිය යුතු අතර, උපසම්පදා විනය කර්මය සඳහා පස්නමකගේ සහභාගීත්වය අවශාය.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සබ්බ පච්චන්තිමේසු ජනපදෙසු විනයධර පඤ්ච මෙනගණෙන උපසම්පාදෙතුං" යනාදී ලෙසින් බුදු පියාණන් වහන්සේ වදාළහ.

රටවල් අටකට ධර්ම දුතයන් වහන්සේලා පිටත් කළ මොග්ගලීපුත්තතිස්ස මහරහතන් වහන්සේ,

"මහ රජතුමනි, තම්බපර්ණි ද්වීපයට ගොස් සසුන පිහිටුවීමට සුදුස්සා ඔබ පුත් මහින්ද තෙරුන් වහන්සේය. එහෙත් මෙය ඊට කාලය නොවේ. තව නම මසක කාලයක් ඉවසා සිටිය යුතුය. එවිට ඔබ නොදුටු පෙර ආත්මයක දී ඔබගේ සොහොයුරකුව සිටි ඔබගේ මිනු තිස්ස තෙමේ ඒ වන විට රාජශීයට පත්ව සිටින්නේ යයි" වදාළහ.

මෙ පරිදි මොග්ගලීපුත්ත තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ උපදෙස් පරිදි සෘද්ධි විහාරික මහා මහේන්දු මහ රහතන් වහන්සේ ඉට්ඨිය, උත්තිය, සම්බල, භද්දසාල යන රහතන් වහන්සේලා ද, ෂඩ් අභිඥලාභී සුමන සාමනේරයන් ද අනාගාමි ඵල පුාප්ත භණ්ඩුක නම් උපාසක තැන ද කැටුව ශීී බුද්ධ වර්ෂ 236 වැන්නේ පොසොන් මස

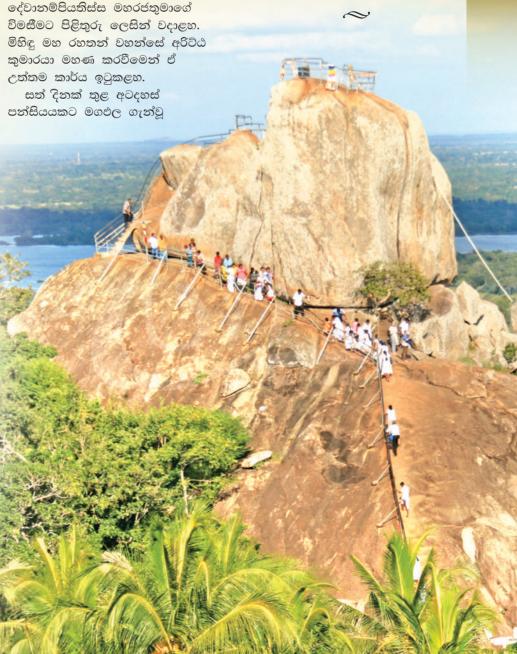
පුර පොහෝ දා දඹදිව වේදිසගිරි විහාරයෙන් අහසට නැගී ලක්දිව අනුරාධපුරයට නුදුරු මිහින්තලා පර්වතයෙහි අම්බස්තලයට වැඩම කොට චුල්ලහත්ථිපදෝපම සුතු දේශනාවෙන් දේවානම්පියතිස්ස නරනිඳු ඇතුළු දහස් සංඛ්යාත සැදැහැවතුන් ධර්මයෙහි පිහිටුවා සසුන් පිහිටුවා දිවයිනෙහි බුදු සසුන බැබලවූහ.

"ලංකාදීප වරං ගන්ත්වා මහින්දෝ අන්ත පඤ්චමො ශාසනථොචරං තත්වා මොචෙයි වන්දනා බහු" යි ශාසනය ස්ථාවර කිරීම සඳහන් වන්නේය.

ශාසනය ස්ථාවර වීමට ලාංකිකයකු මහණ උපසම්පදා විය යුතු බව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ, දේවානම්පියතිස්ස මහරජතුමාගේ වීමසීමට පිළිතුරු ලෙසින් වදාළහ. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ අරිට්ඨ කුමාරයා මහණ කරවීමෙන් ඒ

මිහිඳු මහරහතුන් වහන්සේ මහා සීමාව සම්මත කොට හෙළ කුල දරුවන් පැවිදි කොට මහා අරිට්ඨ ක්ෂීණාශුව පුමුඛ අට සැට දහසක් රහතන් වහන්සේලා ථූපාරාමයේ දී විනය පිටකය සංගීතිය කරවා ශී ලංකාද්වීපයෙහි ශාසන පුතිෂ්ඨාපනය කළ සේක.

මහා මහේන්දු මහ රහතන් වහන්සේ ශීූ ලංකාවට සුවිශේෂී වන්නේ උන්වහන්සේ මෙරට වැඩමවාලීමෙන් බුදුසසුන පිහිටුවාලමින් ගෙන ගිය වැඩපිළිවෙළ හෙයිනි. උන්වහන්සේ මෙහි වැඩ සංඝ ශාසනය ස්ථාවර කිරීමෙන් භික්ෂු පරපුරක් බිහි කරලමින් ගෙන ගිය උදාර වැඩපිළිවෙළ විශිෂ්ටය. එහෙයින් උන්වහන්සේ ශී ලංකාවාසීහු අනුබුදු හිමියන් ලෙස සලකති.

කොබෙයිගනේ පුබ්බිලිය ශී සාරානන්ද පිරිවනෙහි නියෝජන පරිවෙනාධිපති මාස්පොත ශී ගංගාරාම ඓතිහාසික බෝධිපූජා විහාරස්ථාන වාසී ගලගෙදර රතන වංශ හිමි.

සි ල්වත් වීම ජීවිතයක් බැබලීමටත්, ගරු බුහුමත් ලැබීමටත්, ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමටත් හේතු වනු ඇත. සීලය සම්බන්ධව විමසීමේ දී එය සිත, කය, වචනය යන තිුවිධද්වාරයම මුල් කොට පවතින්නකි. තිවිධ පුණා කියා, දස පූණාූ කියා, දසරාජ ධර්ම, දස පාරමිතා යනාදි සැම තැනකදීම සීලය දෙවෙනි තැනට යොදමින් එහි ඇති ආධානත්මික හා පුායෝගික වටිනාකම පහදා දීමට බුදු හිමි වෙහෙස දරා ඇත. තුිශික්ෂාව අතර සීලය පුමුඛස්ථානයෙහි තබා ඇත. එහි ද ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය තුළ වාචා, කම්මන්ත, ආජීව ආදී කොටස් ශීලය පදනම් කොට පවතී. ඒ අනුව බැලීමේ දී පුඥ, ශීල, සමාධි වශයෙන් බෙදෙනු ඇත.

අප සිල්වත් විය යුත්තේ තමන් - අනුත් හා මෙලොව - පරලොව උදෙසාය. එහි දී කය, වචනය තුළ හික්මීම පුධාන බලවේගය වේ. එය හික්මවා ගැනීමට බුදු දහමේ පංච ශීලය, ආජිව අෂ්ඨමක ශීලය, අෂ්ඨාංග ශීලය, දස ශීලය ආදී පුතිපදා අනුගමනය කිරීම වැදගත් වේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශීලය මුළු තුන්ලෝකයේ පැතිරුණු ආකාරය ඉතා පැහැදිලිය.

අපපමතෙතා අයං ගන්ධෝ යායං තගර චනදනී යෝච සීලවතං ගන්ධෝ වාති දෙවෙසු උතතමෝ - ධ ප පුෂ්ප වග්ග

යම් තුවරලා සඳුන් සුවදක් චේද එය ඉතා අල්පය. සිල්වතාගේ යම් උතුම් සුවඳක් වේ ද එය දෙවියන් අතර ද, හමා යේ. බුදු, පසේ බුදු, මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සිල් සුවඳ මුළු විශ්වය පුරා හමා ගියේය. ඊට අමතරව පෘතග්ජන සත්වයා තුළ ද අඩු වැඩි වශයෙන් සිල් සුවඳ පවතී. ඔවුනට දෙවියන්ගේ ද නමස්කාරය හිමි වන ආකාරය පැහැදිලි වේ. ස නි සත්තසංයුක්ත සක්කනමස්සන සූතුය තුළ සකුදේවේන්දුයාගේ නමස්කාරය ඉතා පුකටය. එනම්,

මං නමස්සන්ති තෙවිජ්ජා සබෙබ භූම්මාච බත්තියා

චත්තාරෝච මහාරාජා තිදසාව යසස්සිතෝ

අහඤ්ච සීල සම්පන්නේ චීරරතන සමාහිතෙ සම්මා පබ්බජිතේ වන්දේ බුහ්මචරිය පරායනෙ

යෙ ගහටඨ පුඤ්ඤකරා සීලවන්තා උපාසකා

දමෙමන දාරං පොසෙන්ති තෙ නමිස්සාමි මාතලි

සෙට්ඨාහි කිර ලෝකස්මිං යෙත්වං සක්ක නමස්සසි

අහම්පි තෙ නමස්සාමි යෙ නමස්සසි වාසවාති

ඉදං වත්වාන මඝවා දෙවරාජා සුජම්පතී

පුථුදදිසා නමස්සිත්වා පමුචො රථමාරුහීති

වේදනුය හදාරන සියලු භූලෝකවාසීහු ද, ක්ෂතියෝ ද, සතර වරම් දෙව් මහ රජහු ද, යසස් ඇති දෙවියෝ ද, නුඹ වඳින්. නමුදු සක් දෙවිඳුනි නුඹ යමකු වදින්නාහු නම් හේ කිනම් සත්වයෙක්ද ?

තිවේදය හදාරන පොළෝතල වැසි සියල්ලෝ ද, ක්ෂතියෝ ද සිව් වරම් දෙව් මහ රජහු ද, යසස් ඇති දෙවියෝ ද මම නමදිත්.

මම ද ශීලයෙන් සමන්විත වූ බොහෝ කලක් මුඑල්ලෙහි එකඟ කළ සිත් ඇති බඹසර විසුම්හි තත්පර වූ පැවිද්දත් මැනවින් වඳිමි.

පින් කරන සිල්වත් වූ ගෘහස්ත යම් උවසු කෙනෙක් දැහැමින් අඹුදරුවන් පෝෂණය කරද්ද, මාතලී මම ඔවුන් වඳිමි.

සක්දෙවිඳුනි නුඹ යම් කෙනෙකුන් වඳිනාහුද ඔහු ලොව්හි ශේෂ්ඨයෝමය. සක්දෙවිඳුනි නුඹ යම් කෙනෙකුන් වඳිනාහුද මමද ඔවුන් නමදිමි.

දෙවියන්ට රජ වූ සුජාවගේ සැමියා වූ මඝවත්තු නම් සක්දෙව් තෙමේ මෙය කියා හැම දිගුන් නැමද රියට නැංගේය.

එම දේශනාවෙන් පැහැදිලි වන්නේ සිල්වන්තව හිඳ අඹුදරුවන් පෝෂණය කරමින් පින් දහම් කරන, ධාර්මික ජීවිත ගත කරන මිනිසුන්ට දෙවියන්ගේ පවා නමස්කාරය හිමි වන බවයි. නමුදු අද එහි පුතිවිරුද්ධ පැත්ත කියාත්මක වීම පිළිබඳ සිතන කල්හි කණගාටුවක් ජනිත වේ. අද බොහෝ දෙනෙක් පුරුදු වී ඇත්තේ විවිධ දේවාලවලට ගොස් දෙවියන් වැඳිමටය. දෙවියන්ගෙන් පවා මිනිසාට වැඳුම් පිදුම් ලබා ගත හැකි බව බෞද්ධයන් විසින් සපුරා අමතක කොට ඇත. දැහැමින් ජීවත් වන අයට දෙවියන්ගේත් නායකයා වන ශකුයාගෙන් වැඳුම් පිදුම් ලැබේ.

බුද්ධ චරිතය තුළ පැහැදිලි වන ආකාරයට විවිධ ආත්මවල ජීවිත පරිතාහාගයෙන් ශීලය ආරක්ෂා කළ ආකාරය ඉතා විස්මිතය. එය බුද්ධ චරිතය තුළ දැකිය හැකි ශේෂ්ඨ ලක්ෂණයකි. උන්වහන්සේ පුරන ලද පාරමිතා දෙස අවධානය යොමු කිරීමෙන් එය මනාව පුතාහක්ෂ වේ. සංඛපාල, කුරු ධර්ම, ලෝමහංස, ඡද්දන්ත ආදී ජාතක කතා පරිශීලනය කිරීමෙන් බුදු හිමි ඒ ඒ ආත්මවල පුරන ලද ශීල පාරමිතාව කොතරම ගැඹුරු ද, ගාම්හීර ද යන්න පුතාහක්ෂ වේ.

ශීලය පුධාන කොටස් 2 කින් අනූනය. චාරිතු ශීලය එකකි. එනම් ගුණවතුන්ට, සිල්වතුන්ට, වැඩිහිටියන්ට අභිවාදනය කිරීම, වතාවත් කිරීම, ලෙඩුන්ට සාත්තු කිරීම ආදියයි. වාරිතු ශීලය දෙවැන්නයි. එය නම් පස් පව් දස අකුසල් ආදියෙන් වෙන් වීමයි. බෝසත්වරුන් මෙම දෙඅංශයම පුගුණ කරන අතර, ඔවුන්ගේ ශීලය සුවිශේෂී වන්නේ ඔවුන් ආර්ථික ලාභ පුයෝජන මත හෝ අඹුදුරුවන් නිසා හෝ තම ශරීරය රැකගැනීමට සිතා හෝ ශීලය කඩ කිරීමක් නැත්නම් ශීලය බිඳ ගැනීමක් සිදු නොකරන බැවිනි. දන් දීමෙන් වුව ද වැඩි අනුසස් ලැබෙන්නේ සිල්වතුන්ට ගුණවතුන්ට දීමෙන් බව බුදුහිමි දේශනා කොට ඇත. "යො සීලවා සීලවනෙකසු දදාති දානං" ම:නි: එම දහම් පාඨය තුළින් එය පැහැදිලි වේ.

ශීලය ධනයක් වශයෙන් සප්තාර්ය ධන අතර බුදුහිමි පෙන්වා දී ඇත. කිරලකු බිජු රකින්නා සේ සිල් රැකීමේ දී ලෞකික ජීවිතය තුළ ද බොහෝ ආනිශංස ලැබෙන අයුරු පැහැදිලි වේ. නීරෝගි සම්පත්තිය ලැබීමට, දීර්සායුෂ ලැබීමට, කීර්ති පුසංශා ලැබීමට, ඕනෑම සභාවකට

> නොබියව ඉදිරිපත් වීමට සිල්වතුන්ට සීලය රැකීමේ ආනිශංස වශයෙන් ලැබෙනු ඇත.

සිත, කය, වචනය
තුළ ඇති නිවැරදිතාව
පිරිසිදුභාවය කරනකොට
ගෙන හික්මීම, සංවරය,
ලැජ්ජා - බය ඇතිව
ජීවත්වීම ආදී කාරණයන්
සමඟ තමනට ලැබෙන
ආත්ම තෘප්තිය ඉතා
ඉහළය. එය සැපයක්ම
වන්නේය. බුදුහිමී දේශනා
කළ සුබ අතර අනවජ්ජ
සුඛය ලැබීමට එය සෘජුවම
බලපානු ඇත.

ඉහත කරුණු සිතට ගෙත උසස් මනසක් ලැබූ සෑම සත්වයකුම සිල්වත් වීමට උත්සාහවත් විය යුතුය. දෙවියන්ගෙන් පවා වත්දනාමානයට ලක්වීමට එය හේතුවන අතර, තමනටත් - අනුනටත්, මෙලොවටත් - පරලොවටත් එය සැප පිණිස පවතී.

ද බුඩිස්ට් / The Buddhist

ආර්.එස්. ජයරත්න රාජක පරිපාලන සහ ස්වදේශ කටයුතු අමාතකංශයේ, විශාමික ලේකම්

ප සම්බුදු පියාණන්ගේ පරිනිර්වාණයෙන් වසර 237 කට පසුව, එනම් දැනට වසර 2324 කට පමණ පෙර එළඹුණු පොසොත් පොහෝ දිනෙක ශුී ලංකාද්වීපයට වැඩම කළ මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ මිහින්තලා පව්වේදී දේවානම් පියතිස්ස මහරජුන් ඇතුළු පිරිසකට බුදු දහම දේශනා කිරීමත් සමඟම එම ශීු සද්ධර්මය අප රට තුළ ස්ථාපිත වූ අන්දම සමස්ත බෞද්ධ ජනතාව ඉතා භක්ති පූර්වකව සිහිපත් කරති. නිර්මල බුද්ධ ධර්මය අවිච්ජින්නව රැක ගත් ලෝකයේ පුමුඛ රාජාය බවට පත්වීම සඳහා අප රට ලද එම උතුම් අවස්ථාව, එවක් පටන් ශී් ලංකාවේ රාජා

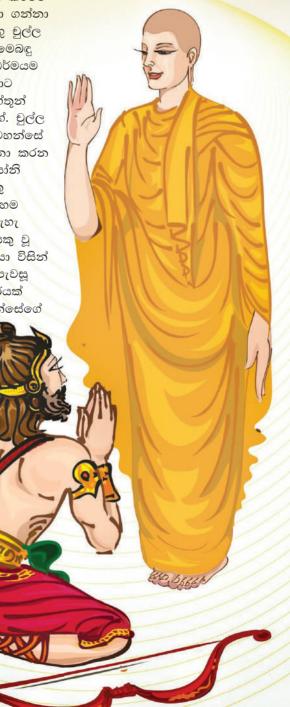
පොසොන් පොහෝ දින මිහිඳු මාහිමි දෙසු චුල්ල හත්ටි පදෙපම සූතුය

පාලනයේත් ආගමික හා සංස්කෘතික සංවර්ධනයේත්, ආර්ථික සමෘද්ධියේත් පදනම වූ බව ඉතා පැහැදිලිය. ඒ සමයෙහි දඹ්දිව පාලනය කළ ධර්මාශෝක අධිරාජයාගේ විශේෂ උදොග්ගය මත. ශුී ලංකාව තුළ බුදු දහම පුචලිත කිරීම සඳහා කටයුතු යෙදුණු අයුරු දීපවංශය, මහාවංශය, සමන්තපාසාදිකාව වැනි පැරණි ගුත්ථයන්හි සවිස්තරව දැක්වෙයි. එතුමන්ගේ අනුගුහයෙන් පාටලීපුතු නගරයෙහි පැවැත්වුණු තුන්වැනි ධර්ම සංගායනයෙන් පසුව, ධර්මාශෝක අධිරාජයා, ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධ ශාසනය පිහිටුවීමට කටයුතු කරන මෙන් ගිහිකල සිය පුතණුවන් වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේට ආරාධනා කළ බව සඳහන් වේ.

<mark>එසේ න</mark>මුදු ඒ වන විට ශී ලංකාවේ පාලකයා වූයේ මූටසීව රජු වන අතර ඔහුගේ වයෝවෘද්ධ ස්වභාවය නිසා, බුදු දහම අවබෝධ කොට ගැනීමට ඔහු තුළ පැවති ශක්තිය ගැනත් බුදු දහම ශී ලංකාව තුළ පුචලිත කිරීම සඳහා ඔහුගෙන් ලද හැකි සහාය ගැනත් සැක පහළ වූ හෙයින් මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ සිය ලංකා ගමනය කල් තබන ලද බව සඳහන්ය. ඓතිහාසික ගුන්ථයන්ට අනුව රජකමට පත්වීමට පුථම අවදියේ පටන්ම දේවානම් පියතිස්ස රජු සහ ධර්මාශෝක අධිරාජයා ඔවුනොවුන් හමු නොවූව ද, ඔවුන් අතර දැඩි මිතුත්වයක් පැවති බව තහවුරු වෙයි. සිය පියතුමන් වූ මූටසිව රජුගේ ඇවැවෙන් දේවානම් පියතිස්ස රජු රාජාන්වයට පත්වීමෙන් පසු ඔහු සිය මිතු ධර්මාශෝක අධිරාජයා වෙත වටිනා තහාග භාණ්ඩ රාශියක් සමඟ සිය පුරෝහිත වූ අරිටඨ බාහ්මණයාගේ පුධානත්වයෙන් දූත පිරිසක් යැවූ බවද, එයින් මහත් පුීතියට පත් ධර්මාශෝක රජු විශේෂ තාග රාශියක් ද සමඟ පූර්ණ රාජාභිෂේකයකට අදාළ වන සියලුම ආභරණ ද එම දූත පිරිස මගින් සිය මිතු දේවානම් පියතිස්ස රජු වෙත එවන ලද බවද ඓතිහාසික ගුන්ථයන්හි සඳහන් වෙයි. එම තාහාගයන් සමඟ ධර්මාශෝක රජු විශේෂ සංදේශයක් මගින් ඔහුට දන්වා සිටියේ තමන් බුද්ධ, ධම්ම සහ සංඝ යන තෙරුවන් සරණ ගොස් උතුම් ශාකා පුතුයාණන් වහන්සේගේ ගිහි උවසුවකු බවට පත් වූ බවත්, එතුමන් ද තෙරුවන් සරණ යන්නේ නම් මැනවි යනුවෙනි. මෙම ආරාධනය දේවානම් පියතිස්ස රජු විසින් ඉතා කැමැත්තෙන් පිළි ගත් බව සනාථ වන්නේ ඉන් පසු එළඹුණු පොසොන් පොහෝ දිනෙක, මිහිඳු මාහිමියන් සිය පිරිවරද සමඟ මිහින්තලා පව්වට වැඩම කළ අවස්ථාවේ දී එතුමන් වෙතින් පලවූ අතිගෞරවනීය හා භක්ති පූර්වක පුතිචාරයෙනි.

ශී ලංකාද්වීපයෙහි බුදු දහම ස්ථාපිත කිරීම සඳහා සුදුසුතම කාලය නිශ්චය කිරීමෙන් පසුව මෙහි වැඩම කළ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ සිය මංගල ධර්මදේශනය පැවැත්වීමට පුථම පුධාන කරුණු දෙකක් ගැන සිය අවධානය යොමු කළ සේක. පුථමයෙන්ම උන්වහන්සේ ධර්මාවබෝධය සඳහා දේවානම් පියතිස්ස රජුගේ අවබෝධ ශක්තිය පිරික්සන ලද්දේ අඹ ගස් ගැන විවිධ පුශ්න මතු කරමින් බව සඳහන්ය. රජතුමන්ගේ බුද්ධිය ගැන සතුටට පත් උන්වහන්සේගේ දෙවැනි අවධානය යොමු වූයේ ස්වකීය පුථම ධර්ම දේශනයට යොදා ගත යුතු සූතු ධර්මය කෙරෙහිය. බුදුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද සුතු ධර්මයන් රාශියක් නිපිටකයෙහි අඩංගුව පැවතිය ද මෙම ඓතිහාසික අවස්ථාවේ දී රටේ මහරජු පුධාන විශාල පිරිසක් සඳහා දේශනා කිරීමට මිහිඳු මාහිමියන් විසින් යොදා ගන්නා ලද්දේ මජ්ධිම නිකායේ අඩංගු චුල්ල හත්ථි පදෙපම සුතුය වෙයි. මෙබලු උතුම් අවස්ථාවක එම සූතු ධර්මයම <mark>එතුමන් විසින් උපයෝගී</mark> කොට ගැනීමට පාදක වූ විශේෂ හේතූන් වීමසා බැලීම උචිතයයි හැඟේ. චූල්ල හත්ථි පදෙපම සූතුය බුදුන් වහන්සේ විසින් සැවැත් නුවර දී දේශනා කරන ලද්දේ එනුවර වාසී ජානිස්සෝනි නම් වූ ධනවත් බුාහ්මණයෙකු අමතමිනි. උපතින්ම බමුණු දහම ඇදහූ ඔහු බුදුන් වහන්සේ බැහැ දැකීමට පැමිණියේ තම මිතුයකු වූ පිලෝතිකා නම් වූ පරිබාජකයා විසින් බුදුන් වහන්සේ ගැන ඔහුට පැවසු අතිශය වර්ණනාත්මක විස්තරයක් හේතුවෙනි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අනුපමෙය ශේෂ්ඨත්වය විස්තර කිරීම සඳහා

පිලෝතිකා පරිබාජකයා ජානුස්සෝනි බාහමණයා වෙත උපමාවක් ගෙන හැර දැක්වීය. එම උපමාව නම් තමා බුදුන් වහන්සේගේ විශිෂ්ට පිය සලකුණු හතරක් දැක මහත් පුසාදයට පත්වූ බවය. එම පිය සලකුණු හතර වශයෙන් පිලෝතිකා පරිබාජකයා දැක් වූයේ, එකල සමාජයේ ඉතා බුද්ධීමත්, තර්කයෙහි නිපුණ, අනාායන්ගේ මතයන් නිශ්පුභා කිරීමෙහි සමත් පිරිස් හතරක්, එනම් ක්ෂතිය, බාහ්මණ, ගෘහපති සහ ශුමණ පණ්ඩිත පිරිස් හතරක් එක් එක් වාරය බැගින් බුදුන් හමුව වාද කිරීමේ අධිෂ්ඨානයෙන් පැමිණි නමුත්,

9

ඔවුන් බුදුන්ගේ ධර්මය ශුවණය කිරිමෙන් පසුව සියලු වාදයන්, පුශ්න කිරීම්, විමසීම් පසෙක දමා බුදුන්නේ භක්තිමත් ශුාවකයන් බවට පත්වු අන්දමය. පිලෝතික පරිබුාජකයා විසින් කරන ලද මෙම වර්ණනාව ගැන අතිශයින් පැහැදුණු ජානුස්සෝනි බුාහ්මණයා, බුදුරජාණන් හමුවට පැමිණ තමන් පිලෝතික පරිබුාජකයාගෙන් දැනගත් විස්තර මෙන්ම ඔහු පැවසූ බුදුන්ගේ චනුර්විධ පිය සටහන්වල ශේෂ්ඨත්වය ද එනම් ක්ෂතිය බුාහ්මණ ගෘහපති හා ශුවණ පිරිස් බුදුන් හා විවාද කරනු වෙනුවට උන්වහන්සේගේ ශුාවකයන් බවට පත් වූ ආකාරය ඇතුළු තමන් ඇසු සියලුම විස්තර උන්වන්සේට පුකාශ කළ බව එම සූතුයෙහි සඳහන්ය.

චුල්ලහත්ථි පදෙපම සුතුයේ එන ඉහත දැක්වුණු විස්තරයෙන් පැහැදිලි වන්නේ සමාජයේ විවිධ තරාතිරම් වලට අයත් බුද්ධිමත් ජනකායක් තමන් එතෙක් ඇදහු ආගම් හා විශ්වාසවල පවත්තා සාවදා බව වටහා ගෙන බුදුන් හමුවේ බුද්ධ ශුාවකයන් බවට පත් වූ අන්දමය. මෙම සුතු ධර්මය අනුබුදු මිහිදු මාහිමියන් මිහින්තලා පර්වතය අසළ දී එවක ලංකාධිපති වූ දේවානම් පියතිස්ස රජතුමන් ඇතුළු විශාල සම්භාවනීය පිරිසකට දේශනා කරන ලද්දේ එම දේශනය ඔවුන් සියලුදෙනා සඳහා ඉතා යෝගා වූ හෙයින් බව පැහැදිලිය.

මිහිඳු මාහිමියන්ගේ ලංකාගමනය සිදු වන සමය වන විට ශුී ලංකාවේ පැවති විවිධ ආගමික විශ්වාසයක් ගැන පර්යේෂණ සිදු කළ මහාචාර්ය පරණවිතාන, ආචාර්ය ඊ.ඩබ්ලිව්. අදිකාරම්, පූජා ආචාර්ය වල්පොල රාහුල හිමි ආදී විද්වතුන් විසින් පැහැදිලි කර ඇති පරිදි, එකල පුබල ආගමික සම්පුදායන් කිහිපයක්ම ශී ලංකාව තුළ පැවතිණි. එම විද්වතුන් විසින් පැහැදිලි කොට ඇති පරිදි මහාවංශයට අනුව විජය කුමරුගේ අගු පුරෝහිතයා වූයේ උපතිස්ස නම් වූ බුාහ්මණයෙකි. දේවානම් පියතිස්ස රජුගේ පුරෝහිතයා වූයේ ද අරිට්ඨ නම් බුාහ්මණයෙකි. එමෙන්ම විජය රජුගේ අනුපාප්තිකයා ලෙස ඉන්දියාවෙන් ගෙන්වාගත් පඬුවස්දෙව් කුමරු තවත් පිරිසක් සමගත් ඔහුගේ බිසව බවට පත්වීමට නියමිත භද්දකච්චායනා කුමරිය සහ

පිරිවරත් ශී ලංකාවට පැමිණියේ පරිබාජක, පරිබාජිකාවන් ලෙස වෙස් වලා ගෙන බව වංශ කථාවලින් පැහැදිලි වෙයි. පඬුවස්දෙව් රජුගේ නැගණිය වූ උන්මාද චිතුාවගේ පුත් වූ පණ්ඩුකාභය කුමරුන් විනාශ කිරීමට ඔහුගේ මයිලනුවන් නැත් කරද්දී, ඔහුව ආරක්ෂා කරන ලද්දේ පණ්ඩුල නමැති බුාහ්මණයා විසින් වූ අතර, ඔහුගේ පුත් චන්ද බුාහ්මණයා පසු කලෙක රජ පැමිණි පණ්ඩුකාභය කුමරුගේ අගු පුරෝහිතයා බවට පත් වීය. පණ්ඩුකාභය රජුගේ පූත් මුටසීව රජුගේ පාලන කාලය තුළ බුදුදහම ශුී ලංකාවට හඳුන්වා දීමට මිහිඳු මාහිමියන් පසුබට වූයේ වංශ කථාවල සඳහන් පරිදි ඔහුගේ වයෝවෘද්ධ භාවයට අමතරව ඔහුගේ පාලන සමය තුළ බුාහ්මණවාදය ඉතා බලසම්පන්නව පැවති නිසා විය යුතු බව ද සිතිය හැකිය. පණ්ඩුකාභය රජු විසින් විවිධ ආගම් සඳහා පූජනීය ස්ථාන ඉදි කළ බව ද වංශ කථාවලින් හෙළි වෙයි. ඔහු විසින් ජෛන ආගමික නිඝණ්ඨයන් වූ ජෝතිය සහ

ශීූ ලංකාද්වීපයෙහි බුදුදහම ස්ථාපිත කිරීම සඳහා සුදුසුතම කාලය නිශ්චය කිරීමෙන් පසුව මෙහි වැඩම කළ මිහිඳ මහ රහතන් වහන්සේ සිය මංගල ධර්මදේශනය පැවැත්වීමට පුථම පුධාන කරුණු දෙකක් ගැන සිය අවධානය යොමු කළ සේක. පුථමයෙන්ම උන්වහන්සේ ධර්මාවබෝධය සඳහා දේවානම් පියතිස්ස රජුගේ අවබෝධ ශක්තිය පිරික්සන ලද්දේ අඹගස් ගැන විවිධ පුශ්න මතු කරමින් බව සඳහන්ය.

කුම්භාණ්ඩ යන පුජකයන් සඳහා ආරාම ද, චිත්තරාජ නම් වූ යක්ෂයා සඳහා දෙවොලක් ද වෘක්ෂ දේවතාවකු වූ වෛශුවණ සඳහා වෘක්ෂ දේවාලයක් ද, පරිබාජකයන් සඳහාත් ආජීවකයන් සඳහාත් වෙනම ආරාම ද ඉදි කළ බවත් වංශ කථාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ මිහිඳු මාහිමියන්ගේ පුථම ධර්මදේශනයට සවත් දී සිටි දේවානම්පියතිස්ස රජු සහ පිරිවර ජනතාව ඉහත දැක්වුණු විවිධ ආගමික විශ්වාසයන්හි එල්බගෙන සිටියවුන් බවත්. ඒ බව හොඳින් අවබෝධ කොට සිටි මිහිඳු මාහිමියන්, එබඳු මීථාන දුෂ්ටියන්හි නිරර්ථක භාවය විදහා දැක්වීම සඳහා ඉතාමත් උචිත වූ චුල්ල හත්ථි පදෙපම සුතුය දේශනා කළ බවත්ය. එම සූතුයේ සඳහන් වන ක්ෂතීය, බාහ්මණ, ගෘහපති සහ ශුමණ පිරිස් බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මය අවිවාදයෙන් පිළිගෙන බුද්ධශාවකයන් බවට පත්වු අයුරු මහත්වූ ඇත් පිය සලකුණු හතරක උපමාවකින් විස්තර කෙරෙන එම සුතු දේශතාව මිහිඳු මාහිමියන්ගේ අපේක්ෂිත කාර්ය භාරය සඳහා ඉතාමත් උචිත වූ බව පැහැදිලි වන්නේ මිහින්තලා පව්වේ සිටි ජනකාය අතර ඉහත සඳහන් සිව් වැදුරුම් පිරිසම සිටි බව සිතිය හැකි හෙයිනි. චුල්ල හත්ථි පදෙපම සුතුයේ අවසන් කොටස තුළ අඩංගු වූ බුදු වදනින් පැහැදිලි වනුයේ මීථාන දුෂ්ටි පුහාණය බුදුන්ගේ උත්තරීතර කර්තවෳය නොවූ බවත් සකල මනුෂායා වෙත දයාවෙන්, අනුකම්පාවෙන්, මෛතියෙන් යහමඟට යොමු කර සදාකාලික නිර්වාණ සුවය අවබෝධ කරවීම උන්වහන්සේගේ උතුම් අභිමථාර්ථය වූ බවත්ය. ඒ බව සනාථ වන්නේ එම සුතු දේශතාවෙහි සඳහන් පරිදි බුදුන් විසින් ජානුස්සෝනි බාහ්මණයා වෙත කරන ලද . පුකාශයෙනි. එනම් "බුාහ්මණය ඔබ විසින් පවසන ලද ඇත් පිය සලකුණු විස්තරය අසම්පූර්ණය. එම ඇත් පිය සලකුණෙහි සම්පූර්ණ විස්තරය අසා අවබෝධ කොට ගනු මැනවී" යනුවෙනි. ඒ සුතුය අනුව බුදුන් ඉහත පරිදිම ජානුස්සෝනි බුාහ්මණයාට තවත් උපමාවකින් ඒ බව විස්තර කරන සේක්.

යම්කිසි වනවාසී පුද්ගලයෙකු වනයේ දිගු හා පුළුල් ඇත් පිය සලකුණක් දකින්නේ ද, ඔහු එය විශාලතම හස්ති රාජයකුගේ යයි නිගමනය නොකරන්නේ විශාල පාද ඇති කුරුමිටි ඇතින්නන් වනයෙහි ගැවසෙන බව ඔහු හොඳින් දන්නා නිසාය. තවත් තැනක විශාල පාද සලකුණක් ද අවට ගස්වල ඇතිල්ලුණු සටහනක්ද දකින නමුත් එයද විශාලතම හස්ති රාජයකුගේ යයි නොසිතන්නේ ගස්වල ඇඟ උලන ඇතින්නන් ද වනයෙහි සිටින බව ඔහු දන්නා හෙයිනි. තවත් තැනෙක විශාල පාද සටහනක්ද, ගස්වල ඇඟ ඉලු ලකුණුද ගස්වල දළ සලකුණුද දකින නමුත් ඔහු එය ද මහත් හස්තිරාජයකුගේ යැයි නොසිතන්නේ එබඳු උස ඇතින්නියන් වනයේ සිටින බව දන්නා නිසාය. මහ හස්ති්රාජයා සොයමින් එම වනවාසියා තවත් දුර යන අතර දිගු හා පුළුල් වූ ඇත් පිය සටහන් ද ගස්වල පිට ඉලු තැන් ද, දළවලින් සිදුරු කළ තැන් ද, උස් ගස්වලින් කඩා දැමුණු අතු ද, දකින අතර,

ඒ නම් මහා හස්තිරාජයාම වන්නේ යයි මැනවින් අවබෝධ කොටගෙන අවට බලනුයේ, ගසක් මුල හෝ එළිමහනෙහි ඇවිදින්නා වූ හෝ වැතිර සිටි මහා හස්තිරාජයා දැක ඒ තෙමේ මහා හස්තිරාජයා වශයෙන් හඳුනා ගන්නේය යනුවෙනි.

මෙම උපමාවත් සමඟම බුදුන් වහන්සේ ජානුස්සෝනි බුාහ්මණයාට පුකාශ කරන්නේ, ඉහත කී පරිද්දෙන්ම යම්කිසි පුද්ගලයකු බුදුන් වහන්සේ වෙතින් බුදුදහම ශුවණය කොට මහත් ශුද්ධාවෙන් පැවිදි බිමට පැමිණ, සියලු අකුසලයන්ගෙන් වැළකී යහපත් ජීවන චර්යාවකට අවතීර්ණව, අල්පෙච්ඡාවෙන්, ඉතා සැහැල්ලූ සිතින්, සීලවන්තව, අධාාත්මික සුවය ලබමින් තමන්ගේ සය වැදුරුම් ඉන්දියයන් සංවර කර ගනිමින්, ආර්ය ශීලයෙන් ද ආර්ය ඉන්දිිය සංවරයෙන් ද, ආර්ය සති සම්පජානයෙන්ද පරිපූර්ණව, ආරණා රුක්ෂමුල ආදී විවෙක සේනාසනයන්හි භාවනානුයෝගීව, පංච නිවරණයන් පහ කොට, සමාධිගතව, ධාානයට

සමවදින අතර එම

සම්පත්තිය

පමණක් තථාගතයන් වහන්සේගේ උතුම් පිය සටහන යැයි සැලකිය හැකි බවය. එසේම පිළිවෙලින් දෙවැනි ධාානයටද, තුන්වැනි හා සිව්වැනි ධාාන සමාපත්තීන්ට සමවැදී අවසානයෙහි චතුරාර්ය සතා අවබෝධයෙන් සියලුම ආශුවයන්ගෙන් ම්දී විමුක්ති ඥුන අවබෝධය ලබා ගනිමින් සංසාර චකුය කෙළවර කොට ගනිමින් නිර්වාණ සුවය ලබාගත හැකි බව ද බුදුන් වහන්සේ ජානුස්සෝනි බුාහ්මණයාට විස්තර කරමින්, එම මාර්ගාවබෝධය තුළින් බුදුන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුද්ධත්වයත්, ධර්මයේ ස්වාඛාාත බවත් යහමගට පිළිපත් මහා සංඝ යාත් ගැන සාක්ෂාත් කොට දැන ගත් කල්හි නියම මහා හස්ති රාජයකු දුටු වනවාසියා පිළිබඳවූ හස්තිපාද උපමාව මනාව පරිපූර්ණ වන බවද වදාළ සේක. එම දේශනය ඇසු ජාන්ස්සෝනි බුාහ්මණයා බුදුන් හමුවේ බුදුදහම වැළඳගත් බව ද චුල්ලහත්ථි පදෙපම සුතුයෙහි සඳහන්ය. මිහිඳු මාහිමියන් විසින් මෙම සූතු දේශතාව මගින් සකල ලක්වැසි ජනතාවට පැහදිලි කොට ඇත්තේ, විවිධ මිථාන දූෂ්ඨීන්ගෙන් බැහැරව ජාති, ජරා, මරණ දුක්ඛ, පරිදේව ආදී දුක් ජීඩාවන්ගෙන් මිදී පරම ශාන්ති සුවය ලද හැකි එකම මාර්ගය බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශිත ශුී සද්ධර්මය පමණක් බවය. ඓතිහාසික පොසොත් පොහෝ දින දේවානම් පියතිස්ස මහරජු

> සඳහා මිහිඳු මාහිමියන් විසින් චුල්ලහත්ථි පදෝපම සුතුය උපයෝගී කොට ගන්නා ලද්දේ එකල ශී ලංකාවේ පැවති තත්කාලීන ම්ථාාදුෂ්ටින් පහ කිරීමටත්, සංසාරගත දුක්ඛ සමුදාය කෙලවර කොට සදාකාලික සුවය ගෙන දෙන නිර්වාණ මාර්ගය අවබෝධ කරවීම සඳහා එකම මාර්ගය වන්නේ බුද්ධ ධර්මය පමණක් බව සකල ලංකාවාසීන්ට තහවුරු කිරීමට බව මැනැවින් පැහැදිලි වෙයි.

පුධාන ශුී ලංකාවාසීන් වෙත සිදු කරන ලද පුථම ධර්ම දේශනය

ම o නව ශිෂ්ටාචාරයන්හි, ආධානාත්මික පෝෂණය සඳහා බෙහෙවින් උපකාරී වූයේ ආගම් ය. එබැවින් ආගම මිනිසාගේ ජීවිතය හා බද්ධ වුවකි. ඒ ඒ ආගමික පුතිපදාවන්හි, පිළිගත් චරණ ධර්ම සමූහයක් ඇත. ඒවා පුද්ගලයාගේ දෙලොව හිත වැඩ පිණිස ඉවහල් වෙතැයි විශ්වාස කෙරුණි. එබඳු දේ පුරුෂාර්ථ ලෙසින් වාාවහාරයට පැමිණි බව පෙනෙයි. භාරතීය හින්දු සමය තුළ ධර්ම, අර්ථ, කාම, මෝක්ෂ ලෙසින් පුරුෂාර්ථ හතරක් ඇත.

පුරුෂ අර්ථ ද්විශබ්දය සන්ධි වීමෙන් පුරුෂාර්ථ යන පදය සකස් වෙයි. පුරුෂ යන්නෙන් මනුස්සයා, සත්ත්වයා යන අදහස ගමා වේ. අර්ථ යන්න විවිධාර්ථවත් පදයකි. හිත වැඩ, ධනය, බුද්ධිය, ශක්තිය, නිවෘත්තිය, වැළැක්ම වශයෙන් ඊට අර්ථ දැක්විය හැකියි. පුරුෂාර්ථ යන්නට බෞද්ධ අර්ථය සෙවීමේ දී, වඩාත් යෝගා නිර්වචනය වන්නේ "හිතවැක්ෂ" යන්නයි. ඒ අනුව මිනිසාගේ ජීවිතයේ හිතවැඩ පිණිස උපස්ථම්භක වන දේ නැතහොත් ජීවිතයක උසස් දේ ලෙස සලකන සියල්ල බෞද්ධ පුරුෂාර්ථ ලෙසින් සැලකිය හැකි ය.

ජීව සන්තතියේ උසස්ම සත්ත්වයා මිනිසාය. ඔහු අනෙක් සත්ත්ව පුජාවෙන් වෙන්කොට හඳුනා ගැනීමේ ලක්ෂණ වන්නේ පුරුෂාර්ථයන්ය. "පුරුෂාර්ථ සාධනය පරිපූර්ණ මිනිසකු බිහිකරයි" යන්න අතීතයේ සිටම පිළිගත් කරුණකි.

මිනිසාගේ භෞතික අවශාතා සපුරා ගැනීමෙන් පමණක් විමුක්තිය ලැබිය හැකි යයි පිළිගත් ලෝකායත වාදීහු මරණාසන්න මොහොත තෙක් සැප අනුවභව කරමින් පුීතිමත්ව විසිය යුතු බව පුකාශ කළහ.

විමුක්තිය සාධනය පිණිස ඉවහල් වන්නේ භෞතික අවශාතා සම්පූර්ණ කිරීමද නැතහොත් ආධානත්මික

අවශාතා සම්පූර්ණ කිරීමද? මේ පුශ්නයට පිළිතුරු හින්දු සමය අධාායනය කිරීමෙන් සපයාගත හැකියි. ආධානත්මික ශික්ෂණය සර්වාර්ථ සිද්ධියට හේතු වේ. හින්දු දර්ශනයට අනුව ධර්ම, අර්ථ, කාම, මොක්ෂ යන සතර අනුගමනය කිරීමේ දී ජීවිතය අවස්ථා හතරකට බෙදනු ලබයි. ඒ බුහ්මචාරී, ගෘහස්ථ, වානපුස්ථ, සනහාසී වශයෙනි. මෙහි

ධර්ම පුරුෂාර්ථයෙන් බුහ්මචාරි අවධියත්, අර්ථ, කාම දෙක ගෘහස්ථ ජීවිතයටත්, වානපුස්ථ හා සනහාසී අංග දෙකම මෝක්ෂ අවධියත්, ආදේශ කර ඇත. ඉන් බුහ්මචාරි, වානපුස්ථ හා සනහාසී අවස්ථා තුනම ආධාාත්මික ශික්ෂණය පිණිස හේතු වේ. කාම, අර්ථ වශයෙන් දැක්වෙන භෞතික අවශානා ගෘහස්ථ ජීවිතයට පමණක් සීමාකර ඇත.

මේ අනුව සෑම ආගමක්ම සමාජගත මෙන්ම සන්තානගත පාරිශුද්ධත්වය සඳහා ඉවහල් වන "ධර්ම" පුරුෂාර්ථ වශයෙන් අගය කර ඇත. භෞතික අවශාතා සම්පූර්ණ වූ පමණින් පුද්ගල ජීවිතය අර්ථවත් නොවේ. මිනිසාට මෙන්ම තිරිසන්ගත සත්ත්වයාට ද භෞතික අවශානාවන් ඇත. ඒ අර්ථයෙන් මිනිසා හා තිරිසන්ගත සත්ත්වයන් අතර සමානත්වයක් පවතී, එහෙත් ඔවුන් අතර පවත්නා වෙනස නම් මිනිසා හොඳ නරක අවබෝධ කොට ගෙන ගුණධර්ම ආරක්ෂා කරමින් ජීවත්වීම හා තිරිසන්ගත සත්ත්වයා එසේ නොවීමයි. යම් හෙයකින් මිනිසා ගුණධර්ම පක්ෂයෙන් පිරිහෙන්නේ ද හෙතෙම තිරිසනකු හා සමාන වේ.

මනුෂාත්වය විනිශ්චයට භාජනය වන්නේ සදාචාරාත්මක මිණුම්දඬු මගිනි. ඒ තුළින් පුරුෂාර්ථ ඇගයුම්කරනයට ලක් කෙරේ. විදහාව, තපස, දානය, ඥනය, සීලය, ගුණය හා ධර්මය පුද්ගලයා තුළින් අර්ථවත් නොවන කල්හි හෙතෙම තිරිසන්ගත සත්ත්වයකු හා සමාන වේ. පුද්ගලයාගේ ජීවිතය පරිපූර්ණ වීමට නම් විදාහාව හා චාරණය සමගාමීව ඔහු තුළ පිහිටිය යුතු බව එමගින් අවධාරණය වේ.

බෞද්ධ චින්තනය තුළ මිනිසාගේ ශේෂ්ඨත්වය ඇගයුම් කරන්නේ, සදාචාරය, මානසික ශික්ෂණය හා අවබෝධය යන කරුණු මත මිස ධනය, බලය, කුලය යන නිර්ණායක මත නොවේ.

මෙම කරුණු ගැඹුරින් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පුකට වන්නේ බුදුදහම පුරුෂාර්ථ ලෙසින් සලකන ද පුද්ගල විමුක්තියට පාදක වන්නා වූ දේ බවයි. ඒ අනුව බුදු දහමේ උත්තරීතර පුරුෂාර්ථය වන්නේ විශුද්ධි පුතිලාභයයි. ඒ සඳහා ගිහි පැවිදි, හීන පුහීන වශයෙන් භේදයක් නොමැත. එක් එක් පුද්ගලයාට ශක්ති පමණින් ඤණ පමණින් උත්සාහවත් වන පුමාණයට පුතිඵල අත්පත්කර ගත හැකියි. සන්තානය තුළ මිලිනව පවත්නා පිවිතුරු බව හා ශකානා තමා විසින්ම පුබුදුවා ගත යුතුවේ. බාහිර බලවේග විශ්වාස කිරීමක් හෝ ඒවායෙහි පිහිටාධාරයක් අපේක්ෂා කිරීම බුදු දහමට එකඟ නැත.

පාපකාරී කියාවන් හි යෙදෙන්නා එයින් ම කෙලෙසීමට පත්වේ. යමෙක් ඉන් වැළකෙන්නේ වේ ද හෙතෙම පාරිශුද්ධත්වයට පත් වේ. පිරිසිදු වීම මෙන්ම අපිරිසිදු වීම පුද්ගලයා තුළම ජනිත වේ. වෙන කෙනකුට තවකෙකු පාරිශුද්ධත්වයට පත් කළ නොහැක. බුද්ධාදී උතුමන් ලෝකයෙහි පහළ වන්නේ දුකින් ජීඩිතව වෙසෙන සත්ත්වයා දුක්ඛ නිස්සරණයට බුදුදහම පුරුෂාර්ථ ලෙසින් සලකන දෑ පුද්ගල විමුක්තියට පාදක වන්නා වූ දේ බවයි. ඒ අනුව බුදු දහමේ උත්තරීතර පුරුෂාර්ථය වන්නේ විශුද්ධි පුතිලාභයයි. ඒ සඳහා ගිහි පැවිදි, හීන පුහීන වශයෙන් භේදයක් නොමැත. එක් එක් පුද්ගලයාට ශක්ති පමණින් ඤණ පමණින් උත්සාහවත් වන පුමාණයට පුතිඵල අත්පත්කර ගත හැකියි.

පැමිණ වීම සඳහායි. අව්දාහවෙන් වෙලී මෝහාන්ධකාරයෙහි නිමග්නව වෙසෙන පුද්ගලයා ඉන් මුදවාලීම බෞද්ධ පුරුෂාර්ථයන් හි පරමාර්ථය යි. බුදු හිමියන් පුධාන ශුාවක සංඝයා උදොහ්ගයෙන් ධර්මචාරිකාවෙහි යෙදුණේ අව්දාහවෙන් වෙලී මීථහා දිට්ඨියෙන් යුතුව දුකින් ජීඩිතව විසු ජනයාට සම්මා දිට්ඨිය පසක් කරලීම පිණිස ය.

බුද්ධකාලීන භාරතයෙහි ආගමික දාර්ශනික චින්තන ධාරාවන්හි විසුද්ධි පුතිලාභය පිණිස විවිධ පුතිපදාවන් නිර්දේශ කර ඇත. අකිරියවාදය, අහේතුවාදය, අනේකාන්තවාදය, නිතාපදාර්ථ වාදය හා භෞතිකවාදය ඒවා අතර පුධාන ය. මේ සියල්ල බුදුදහම පුතික්ෂේප කරයි. බුදුදහම අනුව චිත්ත විසුද්ධිය අාධාාත්මික පාරිශුද්ධත්වයේ අගුඵලයයි. එය උදක ශුද්ධියෙන් හෝ අදුශාමාන බලවේගයක පිහිටාධාරයෙන් හෝ උදාකරගත නොහැක. පුද්ගලයාගේ විමුක්තිය ඔහු තුළම ඇත. එය වෙනත් අයෙකු තුළ පවත්නා ශක්තියක් නොවේ. බුද්ධාදී උතුමෝ සතායේ මාර්ගය ලොවට පෙන්වා දෙන්නාහ. එම මාර්ගයෙහි ගමන් කොට යථාර්ථාවබෝධය තුළින් සතාය පසක් කිරීම හුදී ජනයාගේ කාර්යයි.

පුද්ගලයා ස්වභාවයෙන්ම සන්තානගත මෙන්ම සමාජගත බන්ධන සහිතව වාසය කරයි. ඉන් මිදීම සඳහා නිව්ධාකාර පුතිපදාවක් බුදු සමයෙන් නිර්දේශිත ය. සදාචාර සංවර්ධනය පළමු වැන්නයි. ඒ තුළින් කුමානුකූලව චිත්ත සමාධියට පිවිසීම දෙවන පියවරයි. අවසන් පියවර වන්නේ චිත්ත සමාධිය උපරිම වශයෙන් පුගුණ කොට පුඥුවබෝධය ලැබීමයි. සන්තාන ගත මෙන්ම සමාජගත සියලු ගැටලු නිරාකරණය කරගත හැකි කුමවේදය මෙයයි.

බෞද්ධ පුරුෂාර්ථයන්හි පදනම ස්වාර්ථය තුළින් පරාර්ථය සැලසීමයි. නැතහොත් ආත්ම විමුක්තිය තුළින් සමාජ විමුක්තිය සැලසීමයි. මේ පුරුෂාර්ථ සාධනය සඳහා උත්සාහවන්ත වන පුද්ගලයා සිය චින්තනය මෙන්ම කියාව පුකට කරන ආකාරය මජ්ඣිම නිකායේ චූල සච්චක සූතුයෙන් පැහැදිලි වේ. එය පුද්ගලයා අවශායෙන්ම පුගුණ කළයුතු කරුණු පහකි.

බුද්ධො සො භගවා බොධාය ධම්මං දේසේති

දනෙතා් සො භගවා දමතාය ධම්මං දේසේති

සනෙතා සො භගවා සමතාය ධම්මං දේසේති

තිණේණා සො භගවා තරණාය ධම්මං දේසේති

පරිතිබ්බුතො සො භගවා පරිතිබ්බාණාය ධම්මං දේසේති

බෝධිය, දමථය, සමථය, තරණය, තිබ්බාණය, අවබෝධ කළ පුද්ගලයා සෙසු අය තුළ එම අවබෝධය ඇති කිරීමෙහිලා උත්සුක විය යුතුයි. බෝධිය නම් අවබෝධයයි. මූලික දේශනාවන් හි විදහාව පහළවිය. (විජ්ජා උදපාදි) ආලෝකය පහළවිය (ආලෝකය උදපාදි) ලෙසින් විගුහවන්නේ මේ අවබෝධයයි. බෞද්ධ චිත්තනයට අනුව මිනිසා පුබුද්ධත්වයට, පරම පූර්ණත්වයට පත්වන්නේ මේ අවබෝධයෙනි. එය සාංසාරික ජීවිතයේ පුද්ගලයා ලබන අවසානික කුඨපුාප්තිය යි.

දමථය (දනෙතා) නම් කායික වාචසික සහ මානසික වූ තිවිධාකාර ශික්ෂණයයි. පුඥව ඔපවත්වන්නේ ශික්ෂණය තුළිනි. හී වඩුවා හීදණ්ඩෙහි වක ස්වභාවය සෘජු කරන්නේ යම් සේ ද එලෙස ඥනවන්තයා චංචලවූත් චපලවූත් සිය සිත සෘජු කරයි.

කායික දමථය චිත්ත දමනයටත්, චිත්ත දමථය මානසික දමථයටත් පාදක වෙයි. එහෙයින් එය බෞද්ධ පුරුෂාර්ථ සාධනයේ පදනමයි. අවසාන වශයෙන් සිත දමනය කිරීම පුද්ගලයාගේ පරම සුවයට හේතුවකි.

සිතෙහි ශාත්ත බව, දාත්ත බව, මෘදු බව, සත්සුත් ස්වභාවය සමථය යි. අෂ්ටලෝක ධර්මය විෂයෙහි අකම්පිතව උපේක්ෂාව භජනය කිරීම යි. සුබ දුක්බ දෙක්හි නිස්සොක වීම, පුද්ගලයා කෙරෙහි මෙන්ම දේපළ විෂයෙහි නොඇලී සෝක රහිතව විසීම දෙලොව හිත වැඩ පිණිස

සන්තානගත බන්ධනයන්ගෙන් වියුක්තව සංසාර ඕඝයෙන් එතෙරව දුක්ඛ නිස්සරණයට පැමිණීම තරණයයි. සතිසම්පජඤ්ඤයෙන් තැන්පත්ව ඉන්දීය දමනය තුළින් කෙලෙස් ඕඝයට යට නොවීම බෞද්ධ චිත්තනයේ ආවසානික පරමාර්ථය යි. නිවන බුදු සමයේ අවසාන මෙන්ම පරම පුරුෂාර්ථය යි. භව නිරෝධය මෙන්ම (භව නිරොධො නිබ්බානං) ජාති සහ මරණයෙහි අවසානය (ජාති මරණස්ස අන්තං) නිවන යි. සුතුාගත දේශනාවනට අනුව දුක්ඛනිරෝධය එහි නොපැවැත්ම සංසිඳිම නිර්වාණාවබෝධය යි. බුදුදහමේ අවසාන වූත්. උත්කෘෂ්ඨ මෙන්ම පරමවුන් ආවේදයිත සැපය මෙම නිර්වාණයයි. සංක්ෂේප කර දක්වන්නේ නම් සියලු පව්වලින් බැහැරව, කුසල වේතනා වර්ධනය කිරීමෙන් චිත්ත දමනය ලැබීම බෞද්ධ පූරුෂාර්ථය යි.

සමස්තයක් වශයෙන් බෞද්ධ පුරුෂාර්ථ අංශ දෙකකට වර්ග කළ හැකිය.

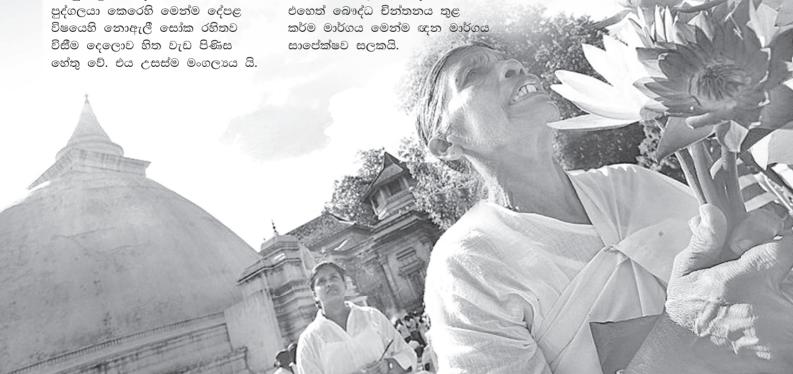
- 1. ශීල මාර්ගය හෙවත් චරණධර්ම
- 2. ඥාන මාර්ගය හෙවත් විදාහව කරුණාව හා පුඥව පුගුණ කිරීම සඳහා විදහාව මෙන්ම චරණය සාපේක්ෂව පැවතිය යුතු බව චූල සච්චක සූතුයෙන් පුකට වෙයි. ඇතැම් සමය දර්ශනයන්හි පුමුඛතාව ලැබුණේ කර්ම මාර්ගයට ය. වෛදික ඉගැන්වීම් අනුව කර්ම මාර්ගය ලෙසින් සැලකුවේ යාඥා කර්මයි. එහෙත් බෞද්ධ චින්තනය තුළ කර්ම මාර්ගය මෙන්ම ඥන මාර්ගය

බෞද්ධ ආර්ය මාර්ගයෙහි පුථම පියවර සම්මා දිට්ටයීයයි. දර්ශනය යහපත් කළ අවබෝධය නිරවුල් ය. සම්මා දිට්යීය පූර්වාංගම වූ ආර්ය පුතිපදාව ශීල සමාධි පුඥ නම් වූ සම්මා දිට්යීය තුළ විදහාව හෙවත් අවබෝධය මූලික වෙයි. සීලය පදනම් කොටගත් ආර්ය මාර්ගය පිළිවෙළින් පුඥවබෝධය කරා ගමන් කරයි. ශීලය යම් තැනෙක ද පුඥව එතැන ය. පුඥව යම් තැනෙක ද

දුක්බ සමුදයට පුමුඛතම සාධකය තම පුපඤ්ච ලෝකය තණ්හා දිට්යී මාත වශයෙන් අස්මි මාතය කිරීම යි. එමගින් අධානගුාහී දුෂ්ටි වර්ධනය වේ. එය විපරිත බුද්ධියට පාදක වෙයි. මෙම තත්ත්වය තුළ තෘෂ්ණාවෙන් පිරි පුපඤ්ච ලෝකය විෂයෙහි අනවබෝධය ආකල්පයක් ඇතිවීම අවිදාහවයි. සාංසාරික දුක්ඛ ස්වභාවය ඇති වන්නේ අවිදාහව තුළින් ඇති වන සංකල්ප හේතුවෙනි.

අවිදාහව මුල්කොට ගත් සංකල්ප රාගයෙන් විනිර්මුක්ත විය හැක්කේ, ආර්ය මාර්ගයට පුවිශ්ට වීමෙනි. ඒ තුළ පුගුණ කළ යුතු ආකල්ප අවශායෙන්ම විරාගි ලක්ෂණ දනවන සුළුය.

(අතිපූජා ඇලිකේවෙල සීලානන්ද නාහිමි සම්බෝධිනී කෘතියෙන් උපුටා ගන්නා ලදී)

කෝට්ටේ ආනන්ද ශාස්තුාලයේ ආචාර්ය ශාස්තුපති බෝදාගම සීලවිමල හිමි

"තථාගත පපචේදිතො ධම්ම විනයෝ භික්ඛවේ විවටො විරොචති, නො පරිච්ඡන්නො...."

මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද ධර්ම විනය විවෘතව තිබෙන තරමට පුචාරය වූ තරමට බැබලෙයි. වැසී තිබෙන තරමට නොබබලයි.

(අ. නි. නික නිපාන)

මෛතී බෝධිසත්වයන් විවරණ ලැබීම, තූන් බෑ ජටිලයන් දමනය කිරීම සඳහා බුදුහාමුදුරුවෝ උරුවෙල් දනව්වට වැඩීම, අගසව් සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ තම මැණියන්ගේ නිවසේ දී පිරිනිවන් පෑම, පසුවස් පවාරණය, කඨින චීවර පූජාව කළ හැකි අවසන් දිනය වීම, මෛතී බෝධි සත්ත්වයන් ගෞතම බුදුරාජණන් වහන්සේ වෙතින් පැවිදි බිමට පත්වීම, පුථම ධර්ම දූත හැට නම ධර්ම පුචාරයෙහි යෙදවීම වැනි කරුණුවලින් පූජනීයත්වය ගෞරවනීයත්වයට සම්භාවනීයත්වයට පත් පොහෝ දිනයක් ලෙස ඉල් පුර පසළොස්වක පොහෝ දිනය සැලකිය

ගෞතම බුදුරාජාණන් වහන්සේගේ ජීවිතය වනාහි ලොව අසමාන වූ මහා චරිතයකි. සම්බුද්ධ ජීවිතය පුරා ගැබ්ව එන මහාගුණ සමුදාය ලොව වෙනත් කිසිදු මනුෂෲයකුගේ ජීවිත කතාව තුළින් දැකිය නොහැක්කකි. වචනයෙන් විස්තර කළ නොහැකි තරමේ ලෞකික හා ලෝකෝත්තර වූ උදාර ගුණ සමුදායකින් සම්බුදු සිරිත සපිරී ඇත.

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උත්සාහය වූයේ තමන් වහන්සේ දැන හඳුනාගත් උතුම් තත්ත්වයෙහි යථා ස්වභාවය හා මේ කාර්ය සාඵල¤යෙහි අනූපම හා අමරණීය සේවයක් පස්වග තවුසන්ගෙන් සිදු විය.

බුදුරාජණන් වහන්සේ බරණැස් නුවර ඉසිපතනයේ දී කොණ්ඩඤ්ඤ, භද්දිය, වප්ප, මහානාම, අස්සජි යන තවුසන්ට දහම් දෙසීමෙන් පසු පුථමයෙන් ධර්මාවබෝධය

ලබා ගත්තේ කොණ්ඩඤ්ඤ තවුසා
ය. ඔහු බුදුපියාණන් වහන්සේ
චෙතින් පැවිද්ද හා උපසම්පදාව
ඉල්ලා සිටි හෙයින් "එව මහණ"
(ඒහි භික්ෂු) යනුවෙන් කරන ලද
පුකාශයට පැවිද්ද හා උපසම්පදාව
විය. සෙසු තවුසන් ද එසේ ඉල්ලා
සිටි හෙයින් "එව මහණෙනි" (ඒහි
භික්ඛවේ) යන කැඳවීමේ පුකාශයට
ඔවුන්ගේ ද පැවිද්ද සහ උපසම්පදාව
විය. තවුසන් වශයෙන් හෙවත්
ශුමණ ජිවිත ගත කරමින් සිටි මේ

පස්දෙනා බුදුරාජණන් වහන්සේගේ අනුගාමිකයන් බවට පත් වූයේ මගඑල ලැබීමෙන් අනතුරුව ය. බුද්ධ ශාසනයෙහි පැවිදි උපසපන් බව ලද පළමු ශාවකයෝ මොවුහු ය. මේ පස්දෙනා රූපාදි පඤ්චස්කන්ධ ධර්මයෙන් අනිතා, දුක්ඛ, අනාත්ම ලක්ෂණයන් විවරණය කෙරෙන අනත්ත ලක්ඛණ ධර්ම දේශනාව ශුවණය කිරීමෙන් සකල ආශුම ධර්මයන් පුනීණ කිරීමෙන් නිර්වාණය සාක්ෂාත් කර ගත්හ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ පීඩා රහිත, උවදුරු රහිත ක්ෂේම භූමියට මග පෙන්වමින් දහම් මගට යොමු කළ පුද්ගලයෙකි යසකුල පුතුයා. ඔහු තුළ පළමු වන ශුද්ධාව ජනිත කොට දහම් දෙසීමෙන් ඇතිවන දෙයක් තුළ නැති වීමේ ස්වභාවය විදාහාමාන වන බව අවබෝධ කොට ගෙන දහම් ඇස පහළ කරගත් යසකුල පුතුයා දහම් මෙනෙහි කරමින් ඉසිපතනාරාමයෙහි රැඳි සිටියේ ය. සිය පුතු සොයා පැමිණි පියාට බුදුරාජණන් වහන්සේ දහම් දෙසද්දී එයට සවන් යොමු කළ යසකුල පුත් සියලු ආශුවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් විමුක්තිය ලබා ගත්තේ ය. යස පැවිද්ද පිළිබඳ පුවත පැතිරගිය වේලාවෙහි වීමල, සුබාහු, පුණ්ණපි, ගවම්පති යන ගිහි සහායකයන් සිව් දෙනාද ඔහු සොයා එහි පැමිණ දහම් අසා පැවිදිව අරහත් භාවයට පත් වූහ. ඉන් පසු මේ කුලපුතුයන් පස් දෙනාගේ හිතවතුන් පනස් දෙනෙක් ද එහි පැමිණි සිය මිතුරන් ගිය මගම ගමන් කළහ. මේ නිසා ඉතා ඉක්මනින් රහතුන් වහන්සේ හැට නමකගෙන් සමන්විත ශිෂා පිරිසක් බුදුරජාණන් වහන්සේට සිටියේ ය. උන් වහන්සේ මේ හැට නම ධර්ම පුචාර සේවාවෙහි යෙද වූහ.

දඹිදිව මධා දේශය වටා විවිධ පෙදෙස්වල සැරිසැරු මහරහතන් වහන්සේලා සැට නම දහම් පණිවුඩ දස දෙස පතළ කළහ. බුදුරාජාණන් වහන්සේ ද රජගහනුවරින් සිය ධර්දූත චාරිකාව ආරම්භ කළහ. බුද්ධ ධර්ම ඉතා ඉක්මනින් ජනපුිය වූ බව පාලි මුලාශයන් හි පැහැදිලිව දක්වා තිබේ. මේ ජනපුයත්වය සඳහා බුදුරාජණන් වන්සේ සතු වූ තිවිධ කෞශලායන් වැදගත් විය.

- 1. ආය කෝසල්ල
- 2. අපාය කෝසල්ල
- 3. උපාය කෝසල්ල

යන තුන, තුිවිධ කෞශලායෝයි. මෙහි දැක්වෙන "අපාය කෝසල්ල" යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ බුදුරාජණන් වහන්සේ තුළ වූ ධර්ම පුචාරක කුසලතාව හා සම්බන්ධ කළ හැකිය. අසන්නන්ගෙන් මානසිකත්වය, ඔවුන්ගේ කායික සුව පහසුකම් වැනි ද සැලකිල්ලට ගෙන ඔවුන්ගේ ආගමික හා දාර්ශනික පසුබිමට ගැලපෙන සේ දහම් දෙසීමට ඔවුනු සමත් වූහ. පරසිත් දැනීමේ නුවණ මෙන්ම පුශ්න කිරීම මගින් ද අසන්නන්ගේ තත්ත්වය තේරම් ගත් බව පෙනේ.

දුකෙන් පෙළෙන මිනිස් පරපුරට සුවසෙත සලසා දීමේ අභිලාෂයෙන් ඒ සැට නම අමතා ධර්ම චාරිකාවෙහි හැසිරෙන ලෙස දන්වා වදාළේ එවන් කාර්යභාරයක් සඳහා ඒ සැට නමගේ යෝගෳතාව ඉතා හොඳින් පිරික්සා කර බැලීමෙනි. පුථමයෙන් ආත්මාවලෝකනය කොට සෙසු පිරිස දෙස බලන භාගාවතුන් වන්සේ සියලුදෙනා සසර බැම්වලින් ම්දී ඇති බව පෙන්වා දෙති. "මහණෙනි, මම සියලු දෙවි මිනිස් බැම්වලින් මිදුණෙම් වෙමි. තොපි ද සියලු බැමිවලින් මිදුණාහ". දෙව් - මිනිස් සමාජයේ හිත වැඩ පිණිස චාරිකාවෙහි යන ලෙසත්, දෙදෙනකු එක මගකින් නොගොස් සැට මගකින් යන ලෙසත් දේශනා කරන ලද්දේ බන්ධන මුක්ත ස්වභාවය තුළින් පූර්ණ සේවාවක් වහා ඉටුකරලිමේ හැකියාව හා අවශාතාවය සලකා බැලීමෙනි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ සමග සැට නමක් වූ රහතන් වහන්සේලා, බරණැසින් නික්ම ඒ ඒ පළාත්වල සැරිසරමින් තමන් අවබෝධ කර ගත් ධර්ම ශුවණාලාෂී සමාජයට දේශන කරමින් ඉදිරියටම ගමන් කළහ. බුදුරාජාණන් වහන්සේ භද්දවග්ගිය කුමාරවරුන් තිස් දෙනාට ද ධර්මාවබෝධය ලබා දී ඔවුන් සමග උරුවෙල් දනව්වට වැඩ, එහි ගිනි පිදීමෙහි යෙදුණු උරුවෙල කාශාප, නදී කාශාප, ගයා කාශාප යන තිදෙනාගේ හා දහසක් වූ ඔවුන්ගේ ශාවක පිරිස්වල පැවති මිස්දිටු, අදහස් බිඳ දමා, බෞද්ධ මාර්ගයට ඇතුළු කරගෙන එකී විශාල පිරිස ද සමග රජගහ නුවරට වැඩම කළහ. සෙසු හැට නම ද බුද්ධ ධර්මය කෙරෙහි පුසාදයට පත් වන්නවුන් බුදුරාජණන් වහන්සේ වෙත යොමු කරමින් ස්වකීය ධර්මදූත චාරිකාවෙහි තිරත වූහ. උන්වහන්සේලාගේ සේවාව පිළිබඳ පැහැදිලි නිදසුනක් වනුයේ කෝලින උපතිස්ස දෙදෙනාගේ පැවිද්දයි ධර්මදුත මෙහෙයෙහි යෙදුණු අස්සජි තෙරණුවෝ දිනක් උපතිස්ස පිරිවැජියාට හමු වූහ. දෙදෙනා අතර සිදුවූ සංවාදයේ දී තමන් වෘද්ධ ශාවකයකු බව ද ආධුනික භික්ෂුවක් බව ද ඒ හෙයින් ධර්මය විස්තර වශයෙන් කීම අපහසු බව ද දැන්වූහ. එහෙත් තමන් දන්නා ධර්මය ඉතා සැකෙවින් පුකාශ කරන ලෙස ඉල්ලා සිටි කල්හි අස්සජි තෙරණුවෝ මෙසේ වදාළහ.

"හේතුවෙන් හට ගන්නා ධර්මයෙන් ඒ හේතුව තථාගතයන් වහන්සේ වදාළහ. එවන් හේතුන්ගේ නිරෝධය ඒ මහා ශුමණයන් වහන්සේ පුකාශ කළහ. මෙය ඇසූ වෙලාවෙහිම උපතිස්ස පිරිවැජියාට ඇතිවීම හා නැතිවීම පිළිබඳ දහම් ඇස පහළ විය. සෝවාන් ඵලයට පත්විය. ඉක්බිතිව සිය කළණමිත් කෝලිත පිරිවැජියා සොයා ගොස් ඔහු මේ පුවත සැල කළේ ය. ඔහුද ඒ ආකාරයෙන්ම ධර්මය අවබෝධ කරගත්තේ ය.

යහළුවන් දෙදෙන ස්වකීය ආචාර්ය සංජය පිරිවැජියා වෙත ගොස් බුදුරාණන් වහන්සේ වෙන යාමට ඇරයුම් කළ ද එයට කැමති නොවුයෙන් ඒ දෙදෙනා දෙසිය පනහක් පිරිවැජි පිරිස ද සමග ගොස් පැවිද්ද ලබා ගත්තේ ය. මෙසේ පැවිදි බව ලබාගත් පුාරම්භක භික්ෂූ පිරිස සියලුදෙනාම පාහේ ධර්මය සොයා ගමන් කළ කිං කුසලගවේසී වූහ. නැතහොත් කම්සැප විඳිමෙන් කලකිරීමට පත්ව සිටි අය වූහ. එහෙයින්ම ඔවුන්ගේ පැවිද්ද අභිනිෂ්කුමණයක් විය. පරමාර්ථ සාධනය සඳහා උත්සාහවත් වූ ඔහු එය කෙරෙහිම නැඹුරුව නොබෝ කලකින් කෙලසුන් නසා නිර්වාණාබෝධය කළහ.

අනාත්ම ලක්ෂණ සූතු දේශනාව පස්වග තවුසන් උදෙසාම දේසිත සූතු දේශනාවකි. එමගින් බුදුහාමුදුරුවෝ සමකාලීන සමාජයේ නාෂ්ඨික බලවේගය බවට පත්ව තිබූ සමකාලීන ආත්මවාදය පුතික්ෂේප කළහ. අනිතාවූ ද, දුක් සහතගතවූ ද පඤ්චස්කන්ධය හැර හැම කල්හිම නොවෙනස්වූ ද, පවත්නාවූ ආත්මයක් නැත යන අනාත්මවාදී සංකල්පය එමගින් ලොවට හෙළි කළහ.

පුථම ධර්ම දූත කණ්ඩායම අමතා බුදුරාජණන් වහන්සේ දේශනා කරන ලද පුකාශය තුළ ධර්ම දූත මෙහෙයයක තිබි යුතු මූලික ලක්ෂණ ඇතුළත් ය. එනම් සර්ව සත්ත්ව හිතවාදීව මෙම කාර්යය කළ යුතු බවත් වැඩිදෙනෙකුට මෙහෙයක් වන අයුරින් පුළුල් ක්ෂේතුයක් අසුවන සේ දෙදෙනකු එක මගකින් නොයා යුතු බවත් අනවශා විස්තරවලින් තොරව පුයෝජනවත් සේ දහම් දෙසන ලෙසත් එම ශාවක පිරිසට පැහැදිලි කොට ඔවුනට එම වගකීම පැවරුහ. ශාවකයන් වහන්සේලා තම වගකීම මැනවින් ඉටු කළහ. ඒ පිළිබඳව ශාසන ඉතිහාසයෙහි එන විවිධ වාර්තාවන් අපට සාක්ෂි සපයයි. සතා, ගවේෂණයෙහි යේදී සිටි කෝලිත - උපතිස්ස පිරිවැජියන්

දෙදෙනා සංජය පිරිවැජියාගේ ශුාවකයන් දෙදෙනෙකි. එම දෙදෙනා බුද්ධ ශුාවකයන් බවට පත් වූයේ මේ මුල්ම බුද්ධ ශුාවකයෙකු වූ අස්සජි තෙරුන් දැක උන්වන්සේ සමග කළ සාකච්ඡාවකින් පසුව ය. එසේම දක්ෂණපථ අවන්ති පාදේශයෙහි ධර්ම පුචාරයෙහි යේදී සිටි මහා කාතාගයන තෙරුන් වහන්සේ සිය ජීවිත කාලයෙන් වැඩි කාලයක්ම බුදුරාජණන් වහන්සේ විසින් දේසිත ලුහුඬු දහම් පද පැහැදිලි කරමින් ධර්ම පුචාරයෙහි යෙදුණු තෙර නමකි. උදේනියෙහි උන් වහන්සේ විසින් බෞද්ධ මධාසේථානයක් ඇති කරන

ලද බවත් සෝණකුටිකණ්න නැමැති ධනවත් බමුණාගේ පුතුයා සහ තවත් ඒ පුදේශයෙහි බමුණන් කීප දෙනකු කාතාායන හිමියන් නිසා බුදුසමය වැළඳගත් බවත් වාර්තා වේ.

විශේෂයෙන්ම බුදුහාමුදුරුවන්ගේ මුල්ම අනුගාමිකයන් පස් දෙනා සමකාලීන භාරකයේ චේද හා අනෙක් බාහ්මණ ශාස්තු / පිළිබඳ හසල දැනුමක් ලබා සිටි අය බවට පත් වූ අය වූ අතර ඒ නිසාම මුළු මහත් භාරකය පුරාමත් වෙනත් අසල්වැසි රටවලත් කෙටි කාල පරාසයෙක් තුළ ධර්මය පැතිරෙන්නට විය.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ පුවෘත්ති

වලාන, ලක්ෂ්මී ළමා සංවර්ධන මධ¤ස්ථානයේ අලුත් අවුරුදු උත්සවය

2018 සිංහල හා හින්දු අලුත් අවුරුදු උත්සවය මෙවර 2018.05.06 වෙනි දින දවස පුරා ළමා සංවර්ධන මධාස්ථානයේ දී පවත්වන ලදී.

මේදින පෙරවරුවේ අවුරුදු කීඩා පැවැත්වු අතර සවස් වරුවේ සංගීත වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. කීඩා තරගවලින් ජයගුහණය කරන ලද දරුවන්ට තසාග ලබාදුන් අතර, අලුත් අවුරුදු ඇඳුම් කට්ටලය බැගින් ලබාදීමට සංගමය මෙවර ද කටයුතු කර තිබුණි. ළමා සංවර්ධන මධාස්ථානය භාර ලේකම් හා උප සභාපති මේජර් ඩබ්.එම්. වීරසුරිය, උප සභාපතිවරුන් වන මද්දුමගේ ආරියරත්න හා අනුර සේරසිංහ යන මහත්වරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැති එම උත්සවය නිවාස කළමනාකාරවරිය විසින් මනාව සංවිධානය කර තිබු අතර, සංගම් මුලස්ථාන නිලධාරින්, නිලධාරීනියන් හා සේවක මණ්ඩලය සෙසු සංවිධාන කටයුතු සඳහා සභාය ලබා දෙන ලදී.

සමස්ත ලංකා බෞද්ධ කෙටි නාට ප උත්සවය

37 වන සමස්ත ලංකා බෞද්ධ කෙටි නාටා තරගාවලිය 2018 මැයි මස 19 වන දින බොරැල්ලේ පිහිටි කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගම් පුධාන ශාලාවේ දී පැවැත් වූ අතර, ඒදින ආරාධිත අමුත්තා ලෙස සහභාගි වූයේ පුවීණ රංගධාරිණි චාන්දනි සෙනෙවිරත්න මහත්මියයි.

දිවයින පුරා පාසල්, දහම් පාසල් 40ක ට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් මෙම තරගය සඳහා ඉදිරිපත් වූ අතර, මෙවර පළමුවෙනි ස්ථානය හිමි කරගනු ලැබුවේ "එදත් එහෙමයි" නාටෲය ඉදිරිපත් කල ජාඇල බෝධිමලුව දහම් පාසලයි. හොඳම අධෳක්ෂණයට පිරිනැමෙන තෲගය ද එම නාටෲය හිමිකරගත් අතර එය අධෳක්ෂණය කලේ අනුලා හඳුවල මහත්මියයි.

දෙවන ස්ථානය හිමිකර ගත්තේ අපණ්ණ ජාතකය ඇසුරින් "මරු කතර" නාටාය ඉදිරිපත් කළ හොරණ ශීපාලි විදහාලයයයි. තෙවන ස්ථානය හිමිකර ගත්තේ ගණ්ඩතීන්දු ජාතකය ඇසුරින් "සෙන්පතියාණෝ" නාටෳය ඉදිරිපත් කළ කොටහේන යහපත් එඬේරාගේ කනෳාරාමයයි. සිව්වන ස්ථානය දිනා ගත්තේ කුක්කර ජාතකය ඇසුරෙන් "භවඥණ" නාටෳය ඉදිරිපත් කළ හොරේතුඩුව ඥණවීමල දහම් පාසල යි.

මෙවර දක්ෂතම නළුවාට හිමි කුසලානය හා තුසාගය හොරණ ශුී පාලි විදාසාලයේ එස්. ෂෙහාර ඕෂා රශ්මික ශිෂායා දිනාගත්තේ ය.

මෙයට අමතරව 5 වැනි ස්ථානයේ සිට 10 වැනි ස්ථානය දක්වා ස්ථාන හිමිකරගත් පාසල් සහ දහම් පාසල් නාටා කණ්ඩායම්වලට සැනසිලි තාහාග පිරිනමනු ලැබිණ. එමෙන්ම නාටා දිරි ගැන්වීමේ තාහාගය සහ අවසන් වටයට සුදුසුකම් නොලැබූ දුර පළාත්වලින් ඉදිරිපත් කළ පාසැල්වලට මුදල් කාහ පිරිනමන ලදී. මීට අමතරව පළමු වටයට පැමිණි නාටා කණ්ඩායම්වලින් දක්ෂ ලෙස රඟපෑ දරු දැරියන්ට ඇගයිම් කුසලතා 08 ක් ද, මුදල් නාහාග සහ සහතිකපත් ද පිරිනමන ලදී.

ව**ූවසායකත්ව පුහුණු** වැඩමුළුව

දිවයින පුරා සිටින බෞද්ධ වාවසායකයින් මුහුණ දෙන අභියෝග ජයගැනීම සඳහාත්, කණ්ඩායමක් ලෙස බලගැන්වීමත් ඔවුන්ගේ වාාපාර ඤණය පුළුල් ලෙසත් එලදායී ලෙසත් තම වාාපාරවල යෙදවීම මගින් පුබල වාවසායකයින් පිරිසක් බිහි කිරීමේ පරමාර්ථයෙන් ඇරඹි මෙම වැඩමුළුව මෙවර කුරුණැගල තරුණ බෞද්ධ සංගමය ඒකාබද්ධව 2018.06.24 වන දින කුරුණෑගල දී පවත්වන ලදී. මෙම වැඩමුළුවට විවිධ කේෂ්තුවල වාාපාරික කටයුතුවල නිරතවන 225ක් පමණ සහභාගි වුහ.

ගිණුම් කටයුතු, බදු ගෙවීම්, බැංකු කටයුතු, සේවක කළ මනාකරණය සහ අභිපේුරණය, වෙළඳම, දේශීය සහ ජාතෳන්තර වෙළදපොළ වැනි කටයුතුවලට අමතරව වාාාපාරික පුජාවගේ සෞඛා පිළිබඳව ද මෙහිදී දේශන තුළින් අවබෝධයක් ලබා දුණි.

වාවසායකත්ව පුහුණු වැඩමුළුවේදී පිළිගැනිමේ කථාව කුරුණගල තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ සභාපති නිමල් ඒකනායක මහතා පැවැත් වූ අතර සුනිල් එස්. සිරිසේන මහතා විසින් (අධාාපන අමාතාාංශයේ සහ වෙළඳ අමාතාාංශයේ හිටපු ලේකම්, ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ හිටපු සභාපති, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසමේ හිටපු අධාක්ෂ ජෙනරාල්) වැඩමුළුවේ අරමුණු පැහැදිලි කර දෙන ලදී.

දිවයිනේ පුමුඛ පෙළේ විභාපාරවල තනතුරු හොබවන නිළධාරින් අතුරෙන් වාවසායකත්ව වැඩමුළුව භාර ලේකම් සංගමයේ කෘතාාධිකාරි මණ්ඩල සභික හා ලස්සන ෆ්ලෝරා සභාපති වෛදා ලසන්ත මලවිගේ, සේවක භාරකාර අරමුදලේ අධාක්ෂ සහ මානව සම්පත් හා කළමනාකරණ උපදේශක පද්මසිරි රණවකආරච්චි, මැනේජ්මන්ට් ෆොන්ටියර් සමාගමේ සභාපති, වරලත් ගණකාධිකාරි සහ සංගමයේ ගරු භාණ්ඩාගාරික පුසන්ත අබේකෝන්, ඩී.එස්.අයි. සමාගමේ කළමණාකාර අධාක්ෂ, සංගමයේ කෘතාාධිකාරි මණ්ඩල සභික කුලතුංග රාජපක්ෂ යන මහත්වරුන් විසින් වාහපාර සාර්ථකත්වයට හා සේවක කළමනාකරණයට අවශා සුවිශේෂි කරුණු රාශියක් ආවරණය කරමින් දේශන ඉදිරිපත් කරන ලදී.

වෙසක් ධර්ම දේශනා මාලාව සහ පොසොන් උත්සවය

2562 බුද්ධ වර්ෂයත් සමග එළැඹි වෙසක් පොහොය දිනය නිමිත්තෙන් සංගම් මුලස්ථානයේ මෙන්ම ගාමිණි මාතා වැඩිහිටි නිවාසයේ සහ වලාන ලක්ෂ්මි ළමා සංවර්ධන මධාෘස්ථානයේ ද ශීල වාහපාර පවත්වන ලදී.

මෙම වසරේ ද ශීල වසාපාරයට අමතරව ධර්ම දේශනා මාලාවක් 2018.04.23, 24,25,26 සහ 27 යන දිනවල සංගම් මුලස්ථානයේ දී පවත්වනු ලැබී ය. එම ධර්ම දේශනා, විචිතුභානක කම්මට්ඨානාචාර්ය මෙදේරිපිටියේ චන්දුවංශ ස්වාමින් වහන්සේ, රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය පුජාපාද පිටිගල විජිත නායක ස්වාමින් වහන්සේ, මංගලධර්ම කීර්ති ශී පුජාපාද බොරැල්ලේ කෝව්ද ස්වාමින් වහන්සේ, රාජකීය පණ්ඩිත පුජාපාද බෝදාගම සුමනජෝති ස්වාමින් වහන්සේ සහ පණ්ඩිත පුජාපාද තොවල ධම්මධජ ස්වාමින් වහන්සේ සහ පණ්ඩිත පුජාපාද පනාවල ධම්මධජ ස්වාමින් වහන්සේ විසින් පවත්වන ලදී.

ශී ලංකා එක්සත් පුවත්පත් සමාගම (ලේක් හවුස්) හා සම්බන්ධ වෙමින්, පාසල්, දහම් පාසල් දරු දැරියන් උදෙසා බෞද්ධ සංකල්ප තේමා කරගත් චිතු තරගයක් ද පවත්වනු ලැබී ය.

පොසොන් පොහොය දින සීල භාවනා වැඩසටහනට සමගාමීව මරණයට කැප වු ගවයින් 8 දෙනෙකු නිදහස් කරනු ලැබී ය. ගවයින් නිදහස් කිරීමේ පිංකම සඳහා පෙර වසරවල මෙන්ම පරිතාාගලීන්ගේ දායකත්වය සහ සංගමයේ ද දායකත්වය ලැබුණි. ඒදින එම වැඩසටහනේ අනුශාසනාව පවත්වනු ලැබුවේ පුජාපාද පැලැනේ මගින්ද ස්වාමින් වහන්සේ විසින් ය.

බුදු ගුණ මුත් තෙපුල් මෙත් බහාවුන් මුත් සිත් නොවේවා කෙණෙක් හිදු පරවෑඩ මුත් පියෝමා !

මොහොතක්වත් මගේ වචනය බුදුගුණ කීමෙන් තොර නොවේවා !

මොහොතක්වත් මගේ සිත මෛතී භාවනාවෙන් තොර නොවේවා !

මොහොතක්වත් මගෙ කුියා අනුනට යහපතක් කිරීමෙන් තොර නොවේවා !

අමාවතුර කතු ගුරුළුගෝම් පඩිඳුන්ගේ පැතුමකි.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ සටහන

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයට අනුබද්ධ දිවයින පුරා පිහිටි තරුණ බෞද්ධ සංගම්වල ඒකායන අරමුණ වී ඇත්තේ බෞද්ධ ජනතාවගේ ආගමික හා සමාජයීය සේවාවන්හි පුවර්ධනය උදෙසා කටයුතු කිරීමයි. මෙම අරමුණ උදෙසා සියලුම සංගම් තනි තනිව හා අප හා ඒකාබද්ධව එකී සේවාවන්වල යේදී සිටින බව අපි දන්නෙමු.

වසරකට වරක් ඔබ සැම අප මුලස්ථාන පරිශුයට එක් රැස්වී එක් දින වැඩමුළුවක් පවත්වනු ලබන අතර, එහි දී අනෙහ්නා වශයෙන් අදහස් හූවමාරු කරගන්නෙමු. මෙම සීමිත කාලයේ දී ඔබ අප සියලුදෙනාට ම ඔවුනොවුන් විසින් ඉටු කරනු ලැබු සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු ගෙන ඒමට ඉඩකඩ නොලැබෙන අතර, අප සංගමයේ තෛමාසික කලාපය වන "ද බුඩිස්ට්" සඟරාව මගින් ද ඔබ සංගම් විසින් කාලින වශයෙන් ඉටු කරනු ලැබු සේවාවන් සාමාජික සැමට දැනගැනීමට හැකිවන පරිද්දෙන් ඉඩකඩ ඇති ආකාරයට පල කිරීමට අප සංගමය විසින් පියවර ගෙන ඇත.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය සමග මේ වන විට ලියාප්දිංචි වී ඇති තරුණ බෞද්ධ සමිති/සංගම් ගණන දෙසීයයක් පමණ වේ. මෙම සෑම තරුණ බෞද්ධ සංගමයකට ම අප සංගමයේ "ද බුඩිස්ට්" තෙනුමාසික සඟරාව යවනු ලබන අතර, අදාළ සංගම්වලට යොමු නොව් ආපසු පැමිණෙන සඟරා දක්නට නොමැත. එහෙත් විවිධ කරුණු අරහයා අප යොමු කරන ලිපි ආදියට පුතිචාර ලැබෙනුයේ සංගම් 70 කටත් අඩු පුමාණයකිනි.

ඔබ සංගම්වලින් ඉටු කරන සේවාවන් ආදිය අලුතින් හඳුන්වා දෙනු ලබන මෙම "අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් පුවත්" අතිරේකය ඔස්සේ පලකිරීම සඳහා මීට මාස කිහිපයකට පෙර අවස්ථා 2 කදී ඔබ සංගම් වෙත දැන්වුව ද, මේ වන විට ඊට යහපත් පුතිචාර දක්වා ඇති සංගම් සංඛාාව 6 කි. එම සංගම් වෙත අප සංගමයේ පුණාමය පුද කරන අතර, මෙම කටයුත්තේ ආරම්භක පියවරක් වශයෙන්, ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු වාර්තා මෙහි පලකර සිටිමු.

අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් පුවත් අතිරේකය

රාගම තරුණ බෞද්ධ සංගමය රාගම

මියගිය සාමාජිකයන් හා රටදැය සමය වෙනුවෙන් දිවි පිදු විරුවන්ට ද සෙත් පුාර්ථනා කරමින් පිංකම් මාලාවක් පවත්වන ලදී.

2018.03.25 වන දින රාගම පුනරුත්ථාපන රෝහලේ නේවාසික රෝගීන්ට හා කාර්ය මණ්ඩලයට (300) කට දිවා ආහාරය සපයන ලදී.

ශී බෝසත් තරුණ බෞද්ධ සංගමය

දික්කුඹුර

වර්ෂය පුරා බෝධි පුජා පැවැත්වීම, සාමාජික පුවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම, විහාර මන්දීරය පුතිසංස්කරණය කිරීම හා එයට අදාළ අනෙකුත් කටයුතු කිරීම, බඹරකිරිඇල්ල දියඇල්ලේ පොලිතින් එක්රැස් කිරීම, පාසල් යන දරුවන් 30 දෙනකු සඳහා පාසල් උපකරණ කට්ටල ලබාදීම, සෞඛා සායනයක් සංවිධානය කිරීම, පුජා මාවරලේ භැදිය ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩම කර ධර්ම දේශනයක් පටිගත කිරීම සහ කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය ලබාදුන් ශිෂාත්ව දිළිදු දරුවකුට පුදානය කිරීම.

සී/ස කුරුණෑගල තරුණ බෞද්ධ සංගමය කුරුණෑගල

තරුණ බෞද්ධ සංගමය හා කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය ඒකාබද්ධව සංවිධානය කළ වහාපාරික පුජාව දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩමුළුව 2018 ජුනි මස 24 වන ඉරුදින පවත්වන ලදී. මේ සඳහා වහාපාරික කටයුතුවල නිරත වන 150 ක් පමණ පිරිසක් සහභාගි වුහ. කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ තිලධාරි මණ්ඩලය විසින් වහාපාරික පුජාව දැනුවත් කරමින් විශේෂ දේශන පවත්වන ලදී.

නුවරඑළිය තරුණ බෞද්ධ සංගමය නුවරඑළිය

පුදේශයේ ජිවත්වන ඡොෂ්ඨ පුරවැසියන් සඳහා ආධාර උපකාර කිරීම.

2018 සාහිතා තරග සඳහා සියලුම දරුවන්ට තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ සභාපතිතුමාගේ ධන පරිතාහාගයෙන් නොමිලේ පොත්, තාහාගයන් හා සහතික පත් ලබා දීම.

ශී සම්බෝධි විහාරය තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ සභාපතිතුමාගේ මැදිහත් වීම මත පුදේශයේ සියලු දෙනාගේ ධන පරිතඍගයෙන් ඉදිවීම.

වාව්ව දළුවක්ගොඩ තරුණ බෞද්ධ සංගමය

මොදරවාන

වාව්ව දළුවක්ගොඩ තරුණ බෞද්ධ සංගමයෙන් නිර්දේශිත ශිෂාාවට කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයෙන් ලබා දුන් ආධාර මුදල පිරිනැමීම වාව්ව පුරාණ විහාරස්ථානයේ දීසිදු කරන ලදී. වාව්ව පාථමික විදුහලේ 5 ශේණියේ එස්.ජේ. දිනෙත්ම් ජනෝදා දියණියට තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ ගරු ලේකම්, සභාපති සහ, භාණ්ඩාගාරික විසින් ශිෂාත්ව ආධාර මුදලක් පුදානය කරන ලදී.

පාතදුම්බර තරුණ බෞද්ධ සංගමය

වත්තේගම

වාර්ෂිකව වෙසක් පුන් පොහොය නිමිනි කර ගෙන සමාජ සත්කාරයක් ලෙස අඩු ආදායම් ලාභි ළමුන් නිදෙනෙකුට වඩා සිටින පවුලක් සඳහා ලක්ෂ 5කට අධික මුදලක් වැය කර නිවසක් සාදා පරිතාහාග කිරීම 2017 අපේල් 27 දින පිටියගෙදර වලලපාරේ පවුලකට පරිතාහාග කරන ලදී.

The Buddhist

Founded 1888

Editor in chief - Mr. Sunil S. Sirisena Editor - Mr. Piyadasa Wattegama Asst: Editor - Mr. Kusumabandu Samarawickrama

Vol. CXXXVIII BE2562 No. 02 August CE 2018

Anagarika Dharamapala as a National Hero

We are presenting this Editoral at a time when Colombo Young Men's Buddhist Association and its Affiliated Associations are already engaged in organizing a variety of preliminary arrangements in anticipation of celebrating in a fitting manner the 154th Birth Anniversary of Anagarika Dharmapala who was born on 17th September 1864 and named at birth as David Hewavitarne.

While being a youth of the age of 14 years, David Hewavitarne took the initiative through his close association with Venerable Migettuwatte Gunananda Thera to build up a close rapport with Col Olcott and Madame Blavatsky and through such rapport his dispositions, perceptions and religious fervour progressively matured. Subsequently having become an active member of the Buddhist Theosophical Society, he sought permission from his parents to depart from home and lead a life of celibacy (brahmacarya) residing at the **Buddhist Theosophical Society Head Quarters** Building. His father Mr. Carolis Hewavitarana, having consulted Venerable Hikkaduwe Sri Sumangala Maha Thera consented to his request.

Although Colonel Henry Steel Olcott who arrived in Sri Lanka by steamer in 1886 accompanied by Mr. Lead Beater inaugurated a campaign to go on circuit throughout the island soliciting funds by way of donations from the public in order to finance the establishment of Buddhist Schools, the response he received was poor and hence young David Hewavitarne volunteered to undertake the task. It was patently a formidable task. But Hewavitarne had the requisite stamina and energy resource to engage in the task.

Dharmapala who visited Buddha Gaya in 1891 accopmpanied by a Japanese Bhikku who was, at the time, studying at Vidyodaya Pirivena had the opportunity to witness the pathetic state of this Sacred Shrine. Noticing the Lamentable condition of Buddha Gaya Shrine which had since been converted to a Sivan Temple and placed under the chaplaincy of a Saivite Priest by the name of Giri Mahanta. Dharmapala returned to Colombo on 31st March 1891 and reported the matter to Venerable Hikkaduwe Sri Sumangala Maha Thera. However due to his indefatigable energy and unflinching dedication he succeeded in redeeming the Shrine from the control of Hindu Mahanta.

The British Colonial Government at the time taking advantage of the Sinhala- Muslim Communal Riots that erupted in 1915 decreed that, together with local Sinhala National leaders, Dharmapala too who was at this time engaged in Buddhist missionary activities in India be arrested. But the British Official who was assigned the task of arresting Dharmapala being convinced regarding his innocence instead of formally arresting him placed him under house arrest which eventually lasted from 1915 to 1922. Dharmapala who was an active and devoted member of the Temprance Movement denounced the practice of slaughtering cattle and consuming their flesh as a despicable, mean act.

In place of the high flown scholarly language employed by the prominent leaders who participated in the Buddhist propaganda activities initiated by Dharmapala the language that Dharmapala selected for his communication with his audiences was simple but meaningful Sinhala and occasionally to suit a particular audience popular simple English.

It must be this character of his language that made his address appealing and impressive to his audiences. It will not be an overstatement to rate his address at the Parliament of Religious held in Chicago, America in 1893 as a turning point in the ethos of the International Buddhist Community.

Dharmapala's struggle to redeem Buddha Gaya was not merely a religious crusade. It was an inspiring force that stimulated national fervour. His clarion call "Sinhalese Awake-Redeem Buddha Gaya" that was voiced through the columns of Buddhist weekly newspaper "Sinhala Bauddhaya" developed into a slogan that penetrated the national conscience of the entire Sinhala population. His campaign that was launched in a foreign country which even assumed the character of a challenge even to the mighty British Judiciary can rightly be described as a rewarding lesson for the local Buddhist Community.

At the present juncture the Buddhist Community in Sri Lanka is facing a multitude of daunting challenges. The Buddhists who have failed to comprehend the problems facing them clearly are distancing themselves from Buddhist values and thereby heading towards an economic decline and a progressively proportionately declining population. At present the historical Buddhist shrines located in the Northern and Eastern regions of Sri Lanka are facing ruination due to neglect and lack of protection. Neither the Government nor the Department of Archaeology has the requisite machinery to preserve them. We notice only a preferring of excuses for failure by the relevant authorities. The need for leaders of the caliber of Anagarika Dharmapala is being felt today more acutely than ever before due to this parlons situation.

From the time of the Portuguese rule the new born children of the families resident in the coastal areas that were under Portuguese control were subjected to forcible baptism while this practice had been enforced as a legal provision the names for the new- born children were recommended by the Christian church.

Although there is no such scandalous practice today how many Buddhist families take the initiative to inculcate into the minds of their progeny Buddhist Social values and educate them in a Buddhist Social environment. It is a relevant and cogent question whether there exists an organized Buddhist public or powerful Buddhist Organisations that can raise a voice when questions concerning Buddhists prevail or emerge from time to time. Buddhists of today face more problems than those during the period of Dharmapala. But individuals or organizations that have the potency to raise these issues are few and far between. The reason for such lackadaisical attitude is the apprehension of possible state antagonism. Alternatively it could be the fear of being labelled as racialist and socially ostracized

Dharamapala who passed away on 29th April 1933 as Venerable Siri Devamitta Dharmmapala having been ordained as a Bhikkhu in 1931 passes into history as a unique and incomparable National Hero.

At this juncture when we are commemorating the 154th Birth Anniversary of Anagarika Dharamapala at the same time reviewing the situation into which our country has fallen today let us resonate his clarion call thus.

"Arise, awake, Unite and join the Army of Holiness and Peace and defeat the hosts of evil.

Sunil S. Sirisena Editor-in-Chief

The Buddha's teachings are

merely helpful means ways of

looking at sensory experiences

that helps us to understand

The mind

ccording to Buddhism, the A human beings and all other living creatures in short all animate and inanimate objects belong to nature. No other living element is more powerful than nature. This is our gospel truth. If the nature gives life to all living creatures, they need to be sustained by the things that come out of the earth. When the body dies, it goes back to the earth, it rots and decays and becomes one with the earth again. It follows the laws of nature, of creation and destruction, of being born and then dying. Anything that is born doesn't stay permanently in one state. It grows-up gets old and then dies. All things in nature, even the universe itself, have their birth spans of existence and death, beginning and ending. All that we perceive of is change, it is impermanent. So it can never permanently satisfy you.

In this human body, mind plays a vital role. It can make you to think. There is no organic system that can be named as Mind inside your ancestral body. It is an invisible and invincible power that is engendered out of all the organic systems inside your body including cells and every minute vein. All senses in this wonderful body can be controlled by this unseen pressure known as the Mind.

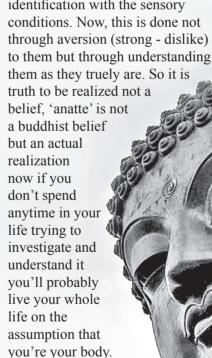
The mind can think in abstractions, it can create all kinds of ideas and images, it can make

> things very refined or very coarse (having a rough texture). There is a whole gamut (scope)

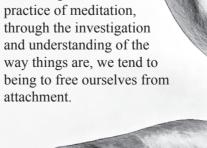
of possibilities from very refined state of blissful happiness and ecstasies to very coarse painful miseries from Heaven to Hell and no permanent Heaven in fact and no permanent state that can be perceived or conceived.

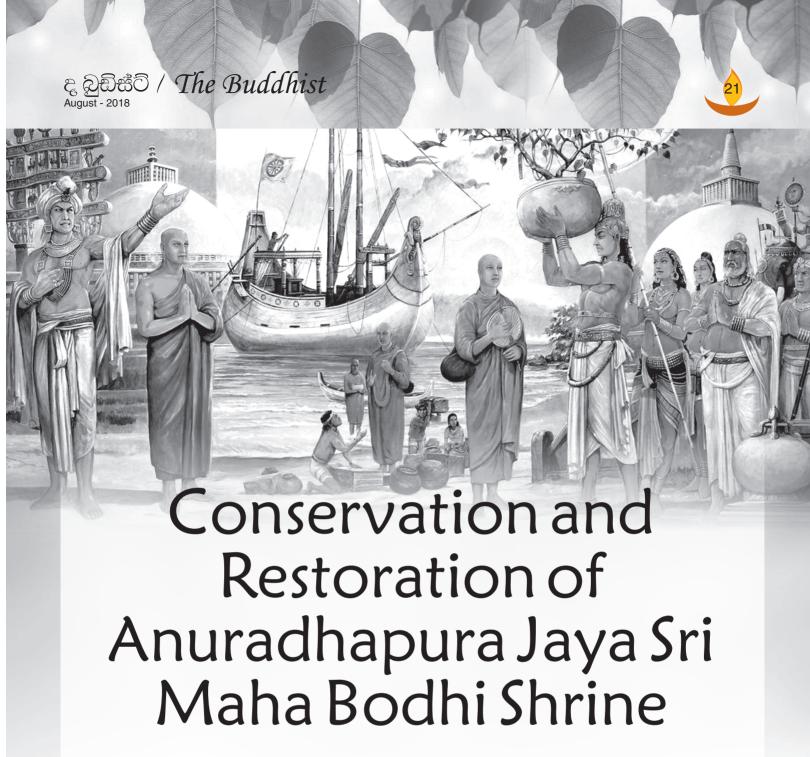
In one Meditation, once we begin to realize the limitations the unsatisfactoriness, the changing nature of all sensory experience, we also begin to realize it is not 'me' or 'mine' it is anatta not self so realizing this concept.

life very easily., They are not commandments, they are not religious dogmas either, that we have to accept or believe in. They're merely guides to the point to the way things are. So we're not using the Buddhas teachings to grasp them as an end in themselves but only to remind ourselves to be awake alert and aware that all that We begin to free ourselves from arises passes away. They are only identification with the sensory momentary gleams, conditions. Now, this is done not

Through the practice of meditation, through the investigation and understanding of the way things are, we tend to attachment.

The Sacred Jaya Sri Maha Bodhi

The sacred Jaya Sri Maha
Bodhi in Anuradhapura is reckoned as the oldest surviving
historical tree in the world. It was
brought to Sri Lanka by Theri
Sangamitta, daughter of Emperor
Asoka of India and was planted
in the Mahameghavana Park in
Anuradhapura in 307 B.C. by King
Devanampiyatissa of Sri Lanka.
It is one of the most hollowed
objects of Buddhist worship in the

world being the southern branch of the original Jaya Sri Maha Bodhi at Buddha Gaya in India under which Lord Buddha attained Enlightenment. The Mahavamsa or the great chronicle of the Sinhalese provides an elaborate account of the establishment of the Jaya Sri Maha Bodhi in the island. Bodhi means wisdom that understands the Four Noble Truths. Thus the tree which assisted Lord Buddha to achieve wisdom or enlightenment is called Bodhi.

Historical and literary records indicate that King Devanampiyatissa sent his nephew Arittha to India on the important mission of accompanying Theri Sangamitta to Sri Lanka to establish the Bhikkuni Sasana and to bring along with her the Jaya Sri Maha Bodhi sapling. The Mahavamsa (5th century A.C.), the Samanthapasadikã (5th century A.C.) and the Maha Bodhivamsa (12th century A.C.) describe the miracles that were said to have occurred at the time the Maha Bodhi Sapling was obtained from the parent Bodhi Tree as well as on arrival in Sri Lanka. It was conveyed ceremonially and established at Anurdhapura amidst great pomp and pageantry. The dispatching 95 of the Maha Bodhi sapling to Sri Lanka had been associated with great celebrations.

Emperor Asoka himself had been present at the port of Tamalitta when the ship carrying the Maha Bodhi Sapling left the shores of India. The Maha Bodhi was welcomed with great honour and respect at the Port of Jambukolapattana in Sri Lanka. King Devanampiyatissa himself was present at the port to receive the Maha Bodhi. According to the Mahavamsa Emperor Asoka had said at the port that "I have honoured the Maha Bodhi by bestowing my kingdom thrice to the Bodhi; let my friend King Devanampiyatissa too honour the Bodhi by bestowing his kingdom"

Eighteen different classes of artisans who were required to perform various services to the Maha Bodhi had accompanied the sapling. After the establishment of the Java Sri Maha Bodhi it was accorded the same veneration as for the living Buddha because there was a belief the Sacred Bodhi was directly connected to Kingship. The ancient chronicles have recorded various steps taken by numerous Kings down the ages for the protection of the Maha Bodhi and the enhancement of the aesthetic beauty and the serenity of the precincts. Also, the royalty considered it their duty to attend to improvements and restorations as and when neces- sary. Around the middle of the 12th century A.C. as a consequence of a series of South Indian invasions the glorious Rajarata civi- lization which had lasted nearly 1500 years collapsed and sacred places in Anuradhapura were encroached by jungle. It is on record that King Vijayabahu 1 (1070-1111 AC) and King Parakramabahu the Great (1153-1186) were among the last of the Sinhala royalty who ruled from Plonnaruwa to have renovated once magnificent Jaya Sri Maha Bodhi temple complex.

However, Anuradhapura was not completely abandoned nor

Eighteen different classes of artisans who were required to perform various services to the Maha Bodhi had accompanied the sapling. After the establishment of the Jaya Sri Maha Bodhi it was accorded the same veneration as for the living Buddha because there was a belief the Sacred Bodhi was directly connected to Kingship.

depopulated. Courageous Sinhala Buddhists who continued to live in isolated pockets around small village tanks battling against malaria, drought and wild animals looked after the numerous sacred places especially the Jaya Sri Maha Bodhi to the best of their ability.

For several centuries thereafter, the management of the Atamasthana (eight sacred places of worship in Anuradhapura including the Maha Bodhi) as well as the appointment and dis- missal of the Atamasthanadhipathi have been vested in the Atamasthana Committee. The Chief of the Nuwarawewa family hereditarily enjoyed the privilege for being the lay custodian of the Atamasthana as well as Chairman of the Atmasthana Committee. However till the dawn of the 21st century the Jaya Sri Maha Bodhi Shrine remained in a neglected state without any sig- nificant conservation or restoration work. The only visible improvements which had been effected in the latter part of the 20th century were the addition of the golden railing at the upper level of the Uda Maluwa, the construction of the ceremonial

approach road from the New Town and the Sanghawasa (residence for Bhikkus).

The Establishment of the Ranveta Fund Heralds the Dawn of a New Era

The present day renaissance at the Maha Bodhi dates back April 2002 when at the request of the Atamasthanadhipathy Venerable Dr. Pallegama Sirnivasa Nayake Thero, Prime Minister Ranil Wickramasinghe appointed the Anuradhapura Jaya Sri Maha Bodhi Ranveta Fund consisting of several eminent persons drawn from both public and private sectors to construct the sec- ond Ranveta (golden railing) in place of the dilapidated iron rail- ing at the lower level of the Uda Maluwa with public subscriptions. This magnificent golden railing constructed at a cost of Rs.35 million was declared open in May 2003.

Thereafter the Ranveta Fund directed its energies to the planning and coordination of the construction of the Perahera Mawatha (Procession Route) at a cost of Rs.25 million and the Mahavihara Dharmasalawa (Preaching Hall) at a cost of Rs.130 million which were funded by the State on the direction of Prime Minister Mahinda Rajapaksa and President Chandrika Kumaratunga respectively.

Simultaneously the Ranveta Fund directed its attention to resolving the recurring problem of inundation of the Weli Maluwa (Lower Terrace) during the rainy season and the clearing of scrub jungle, landscaping and regular maintenance of the Mahamewna Uyana (Garden) around the Jaya Sri Maha Bodhi Maluwa (Courtyard). All these improvements have transformed this premier Buddhist place of worship from a state of neglect and decadence to a well maintained and serene shrine of aesthetic and environmental harmony.

Establishment of the Anuradhapura Jaya Sri Maha Bodhi Development Fund

In January 2004 a Bill was tabled in Parliament for the incorporation of the Ranveta Fund as a body corporate with perpetual succession and a common seal under the name and style of Anuradhapura Jaya Sri Maha Bodhi Development Fund as the successor to the Ranveta Fund. The Jaya Sri Maha Bodhi Development Fund (Incorporation) Act No. 41 of 2006 became law on the 06th November 2006.

In the meantime on Sunday the 12th December 2004 at 9.30 a.m. the Bodhi Prakaraya (Retaining Wall) which stood as a sen-tinel of protection of the Jaya Sri Maha Bodhi for several cen-turies collapsed due to incessant rain and structural aging. It emphatically signaled the onset of a great calamity, which even-tually struck Sri Lanka by way of the tsunami on Sunday the 26th December 2004. It brought in it wake death and destruction of disastrous proportions and untold mystery and hardship to mil- lions of people. The Ranveta Fund made use of

this opportunity to turn adversity to advantage and embarked on the construction of a new Bodhi Prakaraya hewn in granite at a cost of Rs.30 mil- lion in conformity with the art, architecture and sculpture of the Anuradhapura period. Design and construction was entrusted to the Central Cultural Fund under the supervision of the Department Archeology. The intricately sculptured granite components, some weighing as much as ten tons were manufactured 98 by Star Granite Industries. Minuwangada. The layout of the new Bodhi Prakaraya which provided for the doubling of the space available for pilgrims at the Devala Maluwa (Devala terrace) was declared open in April 2007.

Thereafter, the Development
Fund embarked on the renovation of the Vihara Mandiraya
(Main Shrine Room) and the
Bana Maduwa (Preaching Hall)
at a cost of nearly Rs.10 million.
Concurrently, the Development
Fund undertook the construction of
the new Vihara Prakaraya (Parapet
Wall) at a cost of Rs. 40 million
and the Sath Sathi Mandira at a
cost of Rs. 15 million. The Vihara

Prakaraya too was designed in conformity with the art, architecture and sculpure of the Anuradhapura Period by the Central Cultural Fund. The masterly crafted granite components were sculptured by Star Granite Industries of Minuwangoda. The project was executed under the supervision of the Department of Archeology. All conservation and development work in the 5 Maluwa's (5 terraces) comprising the inner courtyard of the Java Sri Maha Bodhi has been completed on schedule to last a thou-sand years and dedicated for the "serene joy and emotion of the pious" congregating at the Maha Bodhi from all four directions far and

The Legal, Institutional and Administrative Framework

The Anuradhapura Jaya Sri Maha Bodhi Development Fund is a body corporate with perpetual succession and a commom seal incorporated by Act of Parliament No. 41 of 2006. Among its objectives are the construction and maintenance of a ranveta (golden fence) around the Jaya Sri Maha Bodhi, conservation and development of the various structures.

buildings etc. of the Maha Maluwa as well as the area outside the Maha Maluwa with the approval of the Archeological Department with a view to facili- tating the performance of traditional Buddhist and cultural rites.

The members of the governing body are appointed by the Prime Minister on the advice and recommendation of the Ven. Atmasthanadhipathy Nayake Thero who functions as the Chief 99 Patron of the Fund. Of the twenty members of the Board of Governors five are ex officio members namely Director General of Archeology, Director General of Central Cultural Fund, Director General of the Department of Buddhist Affairs, Director General of the Department of National Physical Planning and the District Secretary of Anuradhapura. The Head Office of the Fund is situated at No. 22/3, Old Kesbewa Road, Nugegoda. Telephone / Fax 011 2854465, E mail ranveta@sltnet.lk. The office is usual- ly kept open during normal working hours and the Chairman of the Fund and/or the Administrative Officer will be in attendance.

All moneys received by way of gifts, donations, grants etc. are credited to the Development Fund through Current Account No. 204100140085125 maintained at the Headquarters Branch of the Peoples Bank, Colombo - 02. Payments from the Fund as and when approved by the Board of Governors are effected by account payee only cheques. Except the money required for day today expenses and to meet authorized expenditure. all other bal- ance funds are invested through State Banks in Fixed Deposits, Treasury Bills, Treasury Securities etc. All cheques issued are signed by

the Chairman and Treasurer or Secretary of the Fund.

The financial year of the fund is the calendar year from 01st January to 31st December. The Treasurer prepares a statement of expenditure in respect of each month and presents same to the meeting of the Board of Governors of the ensuing month for scruti- ny and approval. The annual statement of accounts for each cal- endar year is presented to the meeting of the Board of Governors before 31st January of the ensuing year for approval. Thereafter, the statement of accounts is presented to the Auditors M / s B.R. de Silva & Company, Chartered Accountants for audit. Upon receipt of the report of the Auditors it is presented to the Board of Governors for information and necessary follow up action.

Future Plans

There are two more projects in the pipeline to be undertak- en by the Anuradhapura Jaya Sri Maha Bodhi Development Fund 100 namely the conservation of Maha Gal Prakaraya (outer granite wall) and the construction of the Mahavihara Sanghavasa (Residence of Bhikkus of the Mahavihara) at a cost of Rs.250 million in order to ensure that the glory that was the Mahavihara during the Anuradhapura period with the Jaya

Sri Maha Bodhi at its apex is fully

preserved and restored.

The Maha Gal Prakaraya which is quadrangular in shape had been constructed by the Ven. Hupendeniye Aththadassi Thero with the permission of King Kirthi Sri Rajasinghe of Kandy in the 18th century to prevent wild elephants from gaining entry to the Java Sri Maha Bodhi premises to eat the tender leaves of the Bo Trees which they relished. This granite wall is approximately 330 ft. in lenght and 274 ft. in breath, 10 feet in height 6 feet in width and made of granite pillars, slabs etc. collected from the ruins of Lovamahapaya, Mayura Pirivena, Buddhagosha Pirivena and other Mahavihara Monasteries in the vicinity of the Jaya Sri Maha Bodhi. The dismantling of the Maha Gal Prakarava for conservation and restoration would reveal invaluable historical information hidden and buried among these colossal ancient granite columns, pillars etc. The approximate cost of this project is Rs.50 million.

The Mahavihara Sanghavasaya had been constructed in 1940's or 1950's as a residence for the Bhikkus of the Bo Maluwa Temple and is in a dilapidated state today. It has been decided to replace it keeping with the present day requirements of the Atamasthana, The Maha Bodhi and the resident Bhikkus of the Bo Maluwa Temple at a cost of around Rs.200 million. The architectural designs and drawings are currently on the drawing boards.

MOMENTS -

Chandra Wickramasinghe

Time annuls time, The line strung moments
Are mind made, Cloud like Evanascent.
Illogical sequences Of heavy tragedy,
Burlesque, joyless living, Keen death Experiential dimensions,
Mind Blown; Hugely occupying - Individual
life-space, Mind space!
Mind moments Smothered and
expunged In time, by time.

25

ADVENT OF ARAHAT MAHINDA

Florence Wijemana

At the foot of the hill
With his men, beside a rill
Breathless for a kill
The king stood still
A sleeping stag and cried
"No coward am I
To make a sleeping creature die"
His bow-string he quivered
And the stag it shivered
"Tissa! Tissa! Hold!
"Who dare calls my name so bold?"

Atop Missaka Hill, a monk serene
With followers six stood like a dream
"Down your bow O King!
A message from Bharete I bring

What wrong has that creature done?
Or is it for sport and fun?
Noble King! You've riches untold
And a crown of sparkling gold
But uneasy lies your head
From dawn to bed
So in sport and fun
Seeking pleasure, you run"

"Yellow rober! who be you to command?
Pray! Your name I demand
And how come?"
"Neither by land nor sea O king"
Then by air like birds on the wing"
"Good king! I be king Asoka's only son
Neither crown nor royal robe will don
I care not for empty fame
Mahinda is my humble name"

Then the king being put to test
To hear the Dhamma proved best
"Wise king! Out of compassion
We've come on a mission
With a priceless possession
The message of the Buddha
who lived ten score years ago
His message shall endure:
This one fathom body of mine
Who made this to suffer - surely no God divine

This is no rule of Brahma - no Brahma's project
But law of Karma - cause and effect.
Indestructible "soul" there is none
Karma is this "soul": of everyone
Impermanence is the nature of everything
So fades the rose to which we cling
Who reigns a king
May be born again to beg
For ills done and said

Life is suffering life is pain
But there is a cause so not in vain
There is a path for one's release
And Nirvana for eternal peace
We who follow Him the Compassionate
Neither kill nor hate

Desire, ignorance, hatred, sloth, doubt, worry These chains that bind us to Samsara's sea Are broken and we are free Angels that soar above know not of such liberty We own not a thing But happier than a king Homeless with only a begging bowl We seek our goal - Nirvana The land of no birth, no death Realm of eternal peace Where earthly pain and woe Evermore shall cease Virtue, wisdom concentration The paths that lead to this final emancipation O King! But mind! Condemned in belief blind As the elephant foot print is to the wise No gauge of the creature's size So O king! Gauge correct (Cullahattipadopama Sutta) Nothing must you accept Without a thorough test" "Excellent! Excellent! Is your message holy Sir! My isle shall embrace it and ever revere Sadhu! Sadhu! Sadhu!

Social Philosophy is the Concept of Society viewed from the stand - point of Social, Economic and Political Science. It is enriched by Anthropology, Cultural Anthropology, Social Psychology, Ethnology and Law.

Buddhist Social Psychology is not a pure Science but one with a value system which presents its norms for peaceful living. When Buddhist Social Psychology speaks of guaranteeing security of life, it includes not only human beings but also animals and birds. King Ashoka of India initiated facilities of health for animals being guided by the influence of Buddhist Social Psychology. Worlds' first system of Veterinary Medicine was initiated by King Ashoka of India, being guided by the principle of equal rights for human beings and animals.

Buddhism aims at establishing a Society free from conflicts. Conflicts Originate from a multiplicity of factors. One factor identified by the Buddha is the failure of the individuals to fulfil their obligations to whom they owe. Buddha presented in Sigala Sutta a full paradigm of mutual duties and obligations between six pairs of individuals. Buddha ignored or undervalued individual's rights altogether. This attitude was another recipe for Social harmony. Buddha's ideal of the Sanctity of life pervaded to all living beings including all fauna. This is the germinal beginning of modern humanitarianism.

Buddha made no distinction between Social groups, be they classes or castes. Buddha recognized only social strata graded on levels of moral rectitude and superiority. Buddha compared the Bhikkhus and Bhikkunis to high fertile fields, lay devotees to median fertile and the infidels to non-fertile fields.

The Buddhist Social concept

identifies two ideal personages in Society, one representing the Priesthood and the other the Laity. The Ideal personage of the Priesthood is the Enlightened Buddha while the corresponding Ideal Personage representing the Laity was the Universal Monarch. Both are treated with equal honour after their demise in respect of their funeral Formalities and Practices.

Every individual is a unit of the Society. No one can survive solo by himself unless he retires from society to solitude. Human

BUDDHIST aim that show relead at SOCIAL he is clear Nob

personality becomes meaningful when enriched by qualities such as morality, Spiritual eminence and sociability. Social norms should promote the growth and development of these attributes amongst the individuals.

Buddhism accepts every individual as a segment of the society and enjoins that he leads a successful life displaying a strong personality. Every individual excluding those in solitary seclusion has to interact with the society in which he lives. Every individual is a member of some group starting with the family in which he is bound by a set of obligations. Buddhism places on the individual the responsibility of making his role in society meaningful. Sigalovada Sutta is a supreme example of the manner Buddhism employs to promote mutual relations in society. Every Social Psychology employs the strategy of implanting its norms by

a variety of devices such as myths, legends, allegories and parables. Their factuality is not determined by history alone. Anthropologists assert that the aim of the legends is to highlight a norm and hence subjecting them to further scrutiny is meaningless.

Buddhism does not offer a scientific proposition regarding the origin of man and animal and offers no theory of origin of the Universe. Buddha expressly sets aside these issues because they offer no support to man's quest for deliverance explaining which His primary aim was. Buddhism emphasizes that man's primary aim and effort should be to find permanent release from the mass of suffering he is in, as early as possible. A clear understanding of the Four Noble Truths is sufficient to find a

solution. Buddhism regards pure ideological problems as unexplored problems.

The question can arise why Buddhism attempts to explain social evolution out to myths and legends if

by resort to myths and legends if that Knowledge lends no support to man's deliverance. Buddhism aims at man's inner deliverance as well as social emancipation. Hence Buddhism offers a solution to conflicts arising from social inequalities such as race, caste, poverty or injustice. Myths and legends have been provided with this objective and not for entertainment.

It is a common occurrence in history that a social Institution which is fostered to achieve a positive object outlives its usefulness and generates a negative influence. The caste system which served a useful function at the start later becomes a pernicious Institution. This is one example of this phenomenon.

(An extract from Y.M.B.A. Text Book - 6 Guide to the Study of Theravada Buddhism).

Rabindranath **Tagore**

This is a message written by Anagarika Dharmapala to the Septuagenary Celebrations held at Kolkata in December 1931.

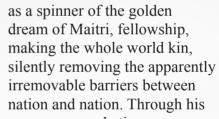
Sprinkle the world with the water of Everlasting life, Those who art the fountain of Peace, of Welfare, of Holiness, of Love.

With this solemn hymn to Lord Buddha, sung in the Waisakha Celebration, Rabindranath Tagore sends all over the world the eternal message of India. Peace is the

keynote of Hindu history and Peace and Fraternity are the greatest contributions of India to humanity. Naturally the poet Laureate of Asia, amidst the sunset glow of his genius, is harping on that eternal theme to reclaim the benighted human beings from hatred and cruelty to sacrifice and love. The world had deservedly crowned him as the greatest living poet of the present age and one of the greatest for any age, but very few realize as yet that his silent and often unnoticed labour in the

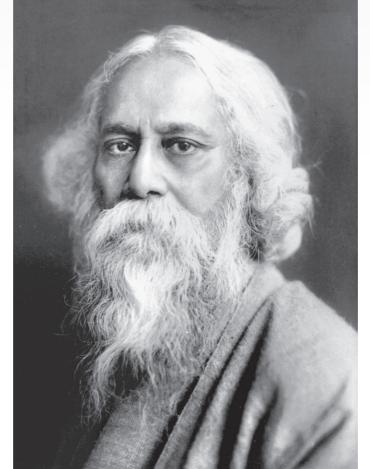
Poets will come and poets will go, but very few of the creative artists of the world would show this unique record of Tagore,

cause of World Peace, is one, of his greatest titles to immortality.

prophetic messages and passionate poems men and women all over the world have felt that they belong to one family, and that is the greatest miracle which Rabindranath has worked in this age darkened by selfishness and savagery. May the blessings of all beings be on his noble life and may victory attend on his dreams, illumining the Future of Mankind!

Mahabodhi Journal Vol. 40, February, 1932

Events of the YMBA

2018 වසරේ පැවැත් වූ බෞද්ධ කෙටි නාටෘ තරඟයේ පළමු වැනි ස්ථානය හිමිකරගත්තේ "එදත් එහෙමයි" නාටෘය ඉදිරිපත් කළ ජා ඇල බෝධිමලුව දහම් පාසලයි. එම නාටෘයේ අවස්ථාවක්.

A scene from Drama titled 'Edath Ehemai' staged by Bodhimaluwa Dhamma School and won the first place at the Buddhist Short Drama Competition 2018.

බෞද්ධ කෙට් නාට් තරගයේ හොඳම අධ්යක්ෂණයට පිරිනැමෙන තසාගය ''එදත් එහෙමයි" නාට් අධ්යක්ෂණය කළ අනුලා හඳුවල මහත්මියට ප්‍රධාන අමුත්තා වූ චාන්දනී සෙනෙවිරත්න මහත්මිය අතින් ලබාගත් අයුරු. සංගමයේ හිටපු සභාපතිවරයකු හා පාලක මණ්ඩල සාමාජික (Governor) පුසන්න ගුණතිලක මහතා සහ නාට් කම්ටු ලේකම් හා කෘතසාධිකාරී මණ්ඩල සහික දයා වීරසේකර මහතා ද ජායාරූපයෙන් දැක් වේ.

Mrs. Anula Handuwela, receiving the Best Director's Trophy from the Chief Guest Miss. Chandani Seneviratne for her Drama titled 'Edath Ehemai'. Mr. Prasanna Goonetilake, former President and Governor of the Association and Mr. Daya Weerasekara, Secretary of the Drama Committee and member of the Board of Management are also seen in the picture.

කුරුණෑගල තරුණ බෞද්ධ සංගමය හා එකාබද්ධව 2018-06-24 වන දින කුරුණෑගල දී පැවැත්වූ වෘවසායකත්ව පුනුණු වැඩසටහනට සහභාගී වූ වෘාපාරිකයන්.

A section of the gathering at the entrepreneurship workshop held on 24.06.2018. at Kurunegala YMBA.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය විසින් 2018-06-27 වෙනි පොසොන් පොහෝ දින පැවැත්වූ ගවයින් 08 දෙනෙකු නිදහස් කිරීමේ පිංකමේ දී සංගමයේ ගරු උපසභාපති මද්දුමගේ ආරියරත්න මහතා නිදහස් කළ ගවයකු ඇති කිරීම සඳහා භාර දෙන අයුරු.

Mr. Maddumage Ariyaratne, Vice President of the Association is seen handing over a milch cow rescued from slaughter house to a farmer, on Poson Poya Day of 27.06.2018.

ද වුඩිස්ට් / The Buddhist

August - 2018

2018-06-27 වෙනි පොසොන් පොහෝ දින පරිතුනගශීලී පිංවතකු වන ලාල් පෙරේරා මහතා සහ මහත්මිය විසින් නිදහස් කළ කිරි ගවයකු සිය පැටියා සමඟ හදා ගැනිම සඳහා භාර දීම.

Mr & Mrs. Lal Perera who sponsored to relase, of a milch cow and a calf is seen handing over the animals to a selected livestock farmer on Poson Full Moon Day at the YMBA premises.

කුරුණෑගල තරුණ බෞද්ධ සංගමය හා ඒකාබද්ධව 2018-06-24 වන දින කුරුණෑගල දී පැවැත් වූ වෳවසායකත්ව පුහුණු වැඩමුළුවේ දී කෘතනධිකාරී මණ්ඩල සභික සහ වැඩමුළුව භාර ලේකම් විශේෂඥ වෛදා ලසන්ත මලවිගේ මහතා සභාව ඇමතු අයුරු.

Dr. Lasantha Malavige, Secretary of the Entrepreneurs workshop, and member of the Board of Management addressing the meeting of entrepreneurship held on 24.06.2018. at the Main Hall of Kurunegala YMBA.

2018-05-06 දින වළාන ළමා සංවර්ධන මධෳස්ථානයේ පැවැති අලුත් අවුරුදු උත්සවය සඳහා නිවාස භාර ලේකම් මේජර් ඩබ්ලිව්. එම්. වීරසුරිය මහත්මිය ඇතුළු ආරාධිත පිරිස නිවාසයේ දරුවන් විසින් පෙරහැරකින් කැඳවාගෙන එන අයුරු

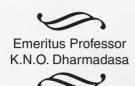
Major W.M. Weerasooriya, Vice President and Secretary of the Children's Development Centre. Mrs. Weerasooriya and invitees to the Sinhala New Year Festival are seen conducted in procession on arrival by children of the Centre.

වළාන ළමුන්ගේ අලුත් අවුරුදු කීඩා තරගයේ අවස්ථාවක්

An event of the Avurudhu Kreeda of children.

India as Source and Inspiration: Dharmapala's Vision of India

nagarika Dharmapala (1864-A 1933) Sinhala patriot and Buddhist worker was born into a family of businessmen in Colombo who were great patrons of Buddhist causes in the burgeoning urban landscape. He was inspired in his youth by the great Buddhist activist monks of the time like Migettuwatte Gunananda Thero (1824-1891) and Hikkaduwe Sumangala Thero (1826-1911). Dharmapala, whose original name was David came under the influence of these monks as his family was closely associated with them. His father Carolis Hewavitharana and his maternal grandfather Carolis Dharmagunawardhana who were both wealthy businessmen in Colombo were great patrons of the Buddhist revival which was taking place at the time in which the two monks were leading figures.

The other great influence on young David was that of Col. H. S. Olcott an American who was attracted by the anti-Christian movement led by Gunananda Thero and others and arrived in the island in 1880.

He had formed a society named the Theosophical Society in New York and coming to Sri Lanka established a branch which he termed the Buddhist Theosophical Society. Olcott became a key figure in the Buddhist revival by teaching the Sri Lankan Buddhists how to utilize modern forms of organization to combat Christian expansionism. He initiated a system of Buddhist schools which eventually became an effective combater to the Christian school system run by the missionaries,

which so far had been having almost a monopoly in modern educational activity.

Olcott started touring the countryside taking the revivalist message to the people. He enlisted young David as his interpreter and he would have noted the energy and intelligence of the young man. The close association thus formed prompted Olcott to take David on his visit to India in 1887 and this visit was to be a key factor in moulding the future career of David Hewavitharana.

Young David saw the vast destruction Islamic invaders had brought upon Bihar, particularly the Buddhist shrines like Buddha Gaya and centres of learning such as Nalanda. David writes with great feelings about the impact this sight made on him. Buddha Gaya, the holy place where the Buddha had attained enlightenment had fallen with the hands of Hindu priestly landlord called Mahanta and the whole site was more a Hindu place of worship than a Buddhist one. This state of affairs of the holy place seems to have made a deep impression on the young man and he would have made the resolve to win back Buddha Gaya for its rightful owners — The Buddhists.

The visit to India also goaded him to think of his identity. He found that the Indians who retained their own cultural identity retained their indigenous names. It was only a Christian convert who adopted European names such as David. He made a resolve to change his name and did so after he returned to Sri Lanka. Thus he started using the name Dharmapala and started a campaign urging fellow Buddhists to discard European names and adopt "Arya Sinhala" names. In

fact the Sarasavi Sandaresa, the newspaper published by the Buddhist Theosophical Society published in 1889 a book titled Arya Sinhala Nam Potha to help people to select good Sinhala names.

The Arva Sinhala concept which has been a key feature of Dharmapala's thinking on national identity owes its origin to Indian inspiration. We must remember that to begin with "Arya" in a concept near and dear to all Buddhists. The Noble Eightfold Path — the way to the end of suffering and attain Nibbana is Araya Astangika Margaya as every Buddhist is aware. And there were many concepts in Buddhist parlance such as Chathurarya Sathya (The Four Noble Truths). Ariya Puggala (The Aryah person) referring to one who has attained Arahantship — the highest spiritual attainment in Buddhism. Thus "Arya" denotes the most sacred of concepts in Buddhism. In the case of the Arya Sinhala identity which Dharmapala sought to promote, however, the Aryan concept had religious as well as secular connotations. I quote here a passage from one of Dharmapala's writings in a series he wrote to Sinhala Bauddhaya, the weekly newspaper he funded in the early years of the 20th century:

This Thambapanni and the Sinhala Dipa which became the place of origin for valorous and Sinhalas who have been living here setting forth the lion's roar for over seventy generations descending from a Sinhala populance who had come forth from a country of Aryan lineage belonging to the noble Aryan race with pure Sinhala blood. This is the unparalleled, one and only country where Buddhism exists. This noble religion is declining day by day. Our noble nation is declining day

ද බුඩිස්ට් / The Buddhist

by day... The noble Sinhala nation started declining the day it started associating with barbaric non Aryan Dravidian, Arabic false believer nations who came here from foreign countries (Sinhala Bauddhaya, Jan 6, 1912). (My Translation).

In this long-winded paragraph what Dharmapala attempts to convey to his readers is that they as the Sinhalas have a noble decent a "pure blooded" Aryan ancestry. The original Sinhalas who settled in the country have come from a land or human settlement of "pure Arya Sinhala" people. As the island was settled by them it came to be known as Sinhaladipa — The island of Sinhalas. They had retained their noble qualities for generations. But eventually became of associating with non-Aryan barbaric people. The Sinhala people were going into decline and their cherished religion too is at risk.

Dharmapala next brings in the ethical values that have to be preserved by the Aryan Sinhalese:

All the customs of Buddhists are different from European and Muslim false believers.... Racially too the Aryan Sinhalese are different from people of other races... Hence is it proper for Aryans to act as killers of cows? Is it proper for the Aryans to commit adultery? It is the bounden duty of Aryan Sinhalese Buddhists to refrain from lying, slandering, malicious speech and frivolous talk and from drinking intoxicant drinks (Sinhala Bauddhaya, 13th Jan 1913).

Very dexterously the Aryan, Sinhala and Buddhist strands are woven together into one single identity. Most importantly, the ethnical basis of the identity is given emphasis. We note that the Buddhist vision of then "Arya" (noble) is the basis of this ethical characterization.

It was noted above that Dharmapala saw the origin of the "Arya Sinhala Race" in India. Incidentally in the Indian tradition the land is identified, among other names, as Ariavartha, roughly meaning the land of the Aryans. Dharmapala would have been aware of that too. In the quotation given below he gives a specific identification of the location from which Sinhala people came.

"The Sinhalese came to this land from Bengal and the Bengalese were superior in their intelligence to other communities in India" (Sinhala Bauddhaya, 13 January 1912).

In his later visits to India Dharmapala formed close friendships with many Indians. He stayed for a long time in Kolkata, the main city in Bengal and even established there a branch of the Maha Bodhi Society he formed to "free Buddhagaya" from the hands of "false believers" such as Mahanta. The reference to the superior intelligence of the Bengalis is obviously a myth current in Bengal and Dharmapala connects it with what he saw as the greatness of the Sinhala people in ancient times, in his view "The Sinhala nation has survived for 2450 years because of their pure ways and customs" (Sinhala Bauddhaya, 7 May 1906). He proceeded to state: "The only race with noble ethics handed down from generation to generation in the Aryan race" (Sinhala Bauddhaya, 2 March 1912). And to couple with that he brings a linguistic concept, perhaps to indicate that similarity an unbroken linguistic heritage too had survived:

It is only the Aryan language that possesses a complete set of character (aksara) having specific sound (sabasvara aeti). Tamil, Telengu, Arabic, English and Latin can be understood as barbaric (milechcha) languages (Sinhala Bauddhaya, op cit).

It is to arrive at this point that Dharmapala prepares the ground.

The Magadhi language was the language spoken by those who were born in the central circle (madhaya mandalaye) of the Aryan race. It is the belief of some people that Magadhi, Sauraseni, Maharastri, Vanga etc. are being spoken in different regions originated from Sanskrit. The Sinhala language

originated with roots in Sanskrit and Pali (op. cit.).

Dharmapala thus gives the Sinhala Language a very special place among the Indic languages. While other Indic languages seem to owe their origin to Sanskrit alone it is only the Sinhala which is connected to both Sanskrit and Pali origins. The Pali (Magadhi) connection is given particular emphasis because it is identified as originating in the epicenter of Arvaness. It is now clear why Dharmapala saw the Sinhala people as belonging to the purest stock of the Aryan race. He saw in particular the link between language and identity. In his view,

The only way to learn about the ancient Sinhalas who maintained noble customs is through the Sinhala language. For a person who has studied well the Sinhala and Pali languages the way is open for developing a love for the Sinhala nation (Ibid).

Dharrnapala thus saw the importance of studying the ancestral language is the foundation of a strong feeling for one's national identity. In this case it was not only Sinhala but Pali also had to be studied if one were to develop a strong nationalist feelings. It was through the classical language Pali which was also the language of the Buddhist scriptures that the Aryan connection was established.

References

Anagarika Dharmapala, Denagata Yutu Karunu: A collection of the newspaper articles to Sinhala Bauddhaya, Colombo, Maha Bodhi Press.

K.N.O. Dharmadasa, Language, Religion and Ethnic Assertiveness: the Growth of Sinhalese Nationalism in Sri Lanka, Ann Arbor: The University Of Michigan Press, 1992.

A.W.P. Guruge, ed. Return to Righteousness: The Collected Writings of Anagarika Dharmapala, Colombo: Department of Cultural Affairs, 1965.

THE SINHALA NEW YEAR CELEBRATION AT LAKSHMI CHILDREN'S DEVELOPMENT CENTER - WALANA

The Sinhala and Hindu New Year Celebrations of the Lakshmi Children's Development Centre for the year 2018 was held at the Centre with a full day programme on 06.05.2018.

While a programme of 'Avrudhu Kreeda was worked out in the forenoon a musical programme was performed in the afternoon. Prizes were awarded to winners of the 'Avurudhu Kreeda 'and a new set of clothes were gifted to each of the children.

The afternoon programme was conducted with the participation of Branch Secretary Major. W.M. Weerasooriya and Vice Presidents, Messers Maddumage Ariyaratne and Anura Serasingha.

The programme was well organized by the manageress of the Centre, while Staff of the Head Office lent assistance in organizing the ancillary activities.

ALL ISLAND BUDDHIST SHORT DRAMA COMPETITION

The 37th All Island Buddhist Drama Competition of the YMBA was held on 19th May 2018 at the Association's Main Auditorium at Borella. The Chief Guest on the Occasion was Miss.Chandani Seneviratne, prominent Drama Artiste.

While around 40 Drama Troupes representing schools from the whole island participated in the competition, Bodhimaluwa Dhamma School carried the First Place with their production of short drama titled 'Edath Ehemai'.

The Second prize was won by Horana Sripali Vidyalaya for its Drama titled "Maru Kathara" selected from 'Apannaka Jatakaya'.

Third prize was awarded to Good Shepherd Convent in Kotahena for its short Drama titled "Senpathiyo" selected from 'Ganda Theendu' Jatakaya. The Fourth prize was won by Ghnawimala Dhamma Vidyalaya at Horethuduwa for its Short Drama titled 'Bhawa Ghnana' selected from 'Kukkura' Jatakaya .

Best performance award as male character was won by Shehara Osha Rashmika of Horana Sripali Vidyalaya.

The outstanding Director's prize was awarded to Mrs. Anula Handuwela of the above Dhamma School

Additionally consolation prizes were awarded to competing schools that reached the levels from the Fifth to the Tenth in order of merit. Cash prizes were awarded as incentive to outstation schools that failed to enter the final round.

Appreciation awards and certificates of merit were awarded to 8 best performers of the 8 dramas that entered to the final round.

ENTERPRENEURSHIP TRAINING WORK SHOP

Another Workshop for Buddhist Entrepreneurs to overcome the challenges that confront them, and equip them with a broad understanding of the principals of business management which they utilize in their business enterprises to increase productivity was conducted by the Association incorporated with Young Men's Buddhist Association of Kurunegala at their Assembly Hall on 24.06.2018. About 225 entrepreneurs of the area participated at the event.

An opportunity was provided to the participants to gain broad understanding in the areas of Business Accounts, Taxation, Banking, Personnel Management, Domestic and Foreign Markets and Maintenance Health amongst – the Business work Force.

Following the welcome address delivered by Mr.Nimal Ekanayake President of Kurunegala YMBA, Mr. Sunil S.Sirisena (Former Secretary Ministry of Education, Ministry of Trade and Commerce, Former Chaiman of National Savings Bank and Former Director General Telecommunications Regulatory

Commission) explained the objectives of the workshop as a preliminary introduction.

The other lecturers were Messers Dr. Lasantha Malavige (Secretary of the Entreprenership Programmes, member of the Board of Management and Chairman of the Lassana Flora), Padmasiri Ranawakaarachchi (Director Employees Trust Fund and Human Recources Advisor), Prasantha Abeykoon (Chartered Accountant, Chairman of Management Frontiers (pvt) Ltd and Hony Treasurer of the Association), Kulatunga Rajapakse (Managing Director DSI Business conglomerate and member of the Board of Management of the Association) they delivered lectures on wide range of topics dealing with subjects relevent to the success of Business Enterprises and productive staff Management.

VESAK PROGRMME OF DHAMMA SERMONS AND THE POSON FESTIVAL

Sil Observance Programmes were conducted at YMBA Head Quarters, Gamini Matha Elders' Home and Lakshmi Childern's Development Centre at Walana in commemorating with the Vesak Pohoya Religious Programmes of the year 2562 Buddhist Era.

In addition to the Sil Programme a series of Dhamma Sermons too was conducted on 23rd, 24th, 25th,26th and 27th May 2018. The Dhamma Sermons were delivered by Venerable Mederipitiye Chandrewansa, Venerable, Pandit Dr. Pitigala Vijitha, Venerable Borelle Kovida, Venerable, Pandit Bodagama Sumanajothi and Venerable, Pandit Panawala Dhammadaja.

Additionally to the above Dhamma Sermons during the Vesak week, the Association conducted an Art Competition for students of Day Schools and Dhamma Schools on themes based on Buddhist Concepts in collaboration with the Associated Newspapers of Sri Lanka (Lake House).

In addition to the Sil Programme on Poson Pohoya day eight milch cows rescued from slaughter, with financial contributions of donors as in the previous years. The Anusasana was delivered by Venerable Pelane Mahinda Thero.

